

BỘ CÔNG AN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: **3132**/BCA-V03

V/v tham gia ý kiến dự thảo Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế)

BỘ TƯ PHÁP	
Hà Nội, ngày 13 tháng 09 năm 2024	
CÔNG VĂN ĐẾN CỤC	16-09-2024
Số:.....	9462

Kính gửi: Bộ Tư pháp

BỘ TƯ PHÁP
Đến ngày 16/9
Số 12121

Trả lời Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp gửi Bộ Công an đề nghị tham gia ý kiến đối với dự thảo Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012. Sau khi nghiên cứu, Bộ Công an có một số ý kiến như sau:

1. Về Báo cáo đánh giá tác động

- Tại Chính sách 1, mục Về đội ngũ người giám định tư pháp, dự thảo Báo cáo có nêu “Việc bổ nhiệm giám định viên tư pháp, công nhận người người giám định viên tư pháp theo vụ việc còn chưa căn cứ vào nhu cầu thực tiễn của hoạt động tố tụng”, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo cần nêu rõ hơn về nhận định này (hiện đang thiếu hay thừa), ngoài ra trong báo cáo tổng kết tại phần kết quả thi hành chưa thể hiện được rõ được nội dung hiện nay đội ngũ người giám định tư pháp còn thiếu hay đang dư thừa. Đối với nội dung này đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo cần chỉnh lý theo hướng hiện nay đội ngũ giám định viên tư pháp thuộc lực lượng kỹ thuật hình sự, pháp y còn thiếu có lúc, có nơi còn chưa đáp ứng được nhu cầu giám định của cơ quan tiến hành tố tụng.

+ Tại mục về tổ chức giám định tư pháp, dự thảo Báo cáo đánh giá về việc thành lập Văn phòng giám định tư pháp ngoài công lập còn chậm là chưa hợp lý, số lượng tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập còn ít về cơ bản là do khả năng đáp ứng yêu cầu trung cầu của các tổ chức giám định này còn thấp, chưa được các cá nhân, tổ chức trung cầu giám định tin tưởng, chính vì vậy số lượng trung cầu còn ít, hoạt động cầm chừng từ đó dẫn đến không có nguồn thu và phải thực hiện giải thể (do hoạt động với mục đích kinh doanh, không có nguồn thu để chi trả các loại chi phí). Ngoài ra, các tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập được thành lập, hoạt động chủ yếu “chạy” theo lợi nhuận nên các chỉ được hoạt động giới hạn ở một số lĩnh vực giám định như tài chính, ngân hàng, xây dựng, cổ vật, di vật, bản quyền tác giả mà không phải là các lĩnh vực giám định tư pháp có tính chất “nhạy cảm” ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình điều tra, truy tố, xét xử như giám định kỹ thuật hình sự (giám định tài liệu, số khung, số máy, đường đạn, vật liệu nổ,...), giám định pháp y (ti

V.A. luận,
tỷ lệ
16-9

lệ thương tích, nguyên nhân chết,...) là phù hợp trong tình hình thực tiễn của nước ta hiện nay. Nếu các tổ chức giám định ngoài công lập thực hiện giám định kỹ thuật hình sự và giám định pháp y có thể sẽ gây ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động đúng đắn, khách quan của các cơ quan tiến hành tố tụng do tính chất hoạt động vì lợi nhuận của các tổ chức này, từ đó sẽ dẫn đến việc tác động nghiêm trọng đến quyền con người, quyền công dân, không đảm bảo được việc thể chế hóa Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 09/11/2022 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới (Nghị quyết số 27). Chính vì vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo lược bỏ nội dung “Bên cạnh đó, một số lĩnh vực chuyên môn có nhu cầu giám định trên thực tế (giám định tài liệu, ADN, số khung, số máy...) thì không thuộc phạm vi được phép thành lập Văn phòng giám định theo Luật Giám định tư pháp.” cho phù hợp với tình hình thực tiễn hiện nay. Trên cơ sở đó, tại trang 9 đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo lược bỏ nội dung “Mở rộng phạm vi thành lập Văn phòng ở các lĩnh vực mà hoạt động tố tụng và tổ chức, cá nhân trong xã hội có nhu cầu giám định (ADN, tài liệu, số khung, số máy...)” để bảo đảm tính thống nhất và bảo đảm phù hợp với tình hình thực tiễn của nước ta trong giai đoạn hiện nay.

2. Về dự thảo Tờ trình

- Tại trang 7 của dự thảo đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo lược bỏ nội dung “Mở rộng phạm vi thành lập Văn phòng ở các lĩnh vực mà hoạt động tố tụng và tổ chức, cá nhân trong xã hội có nhu cầu giám định (ADN, tài liệu, số khung, số máy...)” bởi vì các tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập hoạt động chủ yếu “chạy” theo lợi nhuận, như vậy nếu để các tổ chức này thực hiện các hoạt động giám định trong lĩnh vực pháp y và kỹ thuật hình sự đây là lĩnh vực giám định có tính chất nhạy cảm, ảnh hưởng đến tính chất hoạt động khách quan của cơ quan tiến hành tố tụng, từ đó ảnh hưởng trực tiếp đến quyền con người, quyền công dân trong mỗi vụ án, vụ việc. Chính vì vậy, đề nghị cần giữ nguyên phạm vi hoạt động giám định của các tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập vừa để bảo đảm tính khách quan, công bằng, nghiêm minh của cơ quan tiến hành tố tụng vừa bảo vệ quyền con người, quyền công dân trong các vụ án, vụ việc.

- Tại trang 11 ở chính sách 3 đề nghị bổ sung nội dung tháo gỡ khó khăn vướng mắc đối với việc bổ nhiệm giám định viên kỹ thuật hình sự tại địa phương do Công an cấp tỉnh không phải là cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh nên không thể đề nghị Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh bổ nhiệm giám định viên kỹ thuật hình sự ở địa phương.

Về Mục 2. Cơ sở thực tiễn, đề nghị đơn vị soạn thảo nghiên cứu bổ sung, làm rõ một số nội dung về hạn chế, bất cập, cụ thể như sau:

- Hạn chế, bất cập *thứ nhất*:

+ Đề nghị đánh giá cụ thể chất lượng đội ngũ người giám định tư pháp thuộc lĩnh vực nào chưa được bảo đảm, thiếu kiến thức pháp lý, là giám định viên thuộc các tổ chức giám định tư pháp công lập, người giám định tư pháp theo vụ việc hay giám định viên thuộc văn phòng giám định tư pháp. Trên cơ sở đó để có cơ sở đề xuất các giải pháp kiện toàn tổ chức, nâng cao năng lực cho đội ngũ giám định tư pháp đảm bảo có trọng tâm, trọng điểm, đáp ứng yêu cầu thực tiễn.

+ Đề nghị bổ sung hạn chế, bất cập trong việc phát huy năng lực thực hiện giám định của các tổ chức giám định tư pháp công lập. Đặc biệt là theo quy định của Luật Giám định tư pháp năm 2012, Phòng Kỹ thuật hình sự Công an cấp tỉnh chỉ được thực hiện giám định pháp y tử thi nên không đảm bảo tính chiến đấu, tính kịp thời, yếu tố nghiệp vụ trong công tác điều tra, chứng minh tội phạm, lãng phí nguồn nhân lực có chuyên môn, không phát huy hết kinh nghiệm, cơ sở vật chất, phương tiện được trang bị, trong khi đã thực hiện rất hiệu quả giám định pháp y tử thi và nhiều hoạt động giám định khác theo quy định của Pháp lệnh giám định tư pháp năm 2004).

- Hạn chế, bất cập *thứ hai*: Đề nghị nêu cụ thể xã hội hóa giám định tư pháp ở lĩnh vực nào còn hạn chế, bất cập (tài chính, ngân hàng, xây dựng, cổ vật, di vật, bản quyền tác giả).

- Hạn chế, bất cập *thứ ba*: Đề nghị làm rõ tồn tại, hạn chế của bên tiếp nhận, thực hiện giám định thuộc khu vực cụ thể nào (giám định tư pháp công lập, giám định tư pháp theo vụ việc, văn phòng giám định tư pháp).

3. Về dự thảo Đề cương chi tiết

- Tại Điều 7 và Điều 8 đề nghị chỉnh lý một số nội dung sau:

+ Quy định này phù hợp với các lĩnh vực giám định của người giám định theo vụ việc hoặc của văn phòng giám định tư pháp. Riêng đối với lĩnh vực giám định pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự hồ sơ bổ nhiệm giám định viên đã quy định có chứng chỉ đào tạo hoặc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định (khoản 5 Điều 8). Việc bổ sung thêm Giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý là gây chòng chẹo đối với 03 lĩnh vực giám định này, phát sinh thủ tục hành chính, thực tế trong quá trình đào tạo cấp chứng chỉ đã lồng ghép nội dung liên quan đến kiến thức pháp lý. Do đó, đối với 03 lĩnh vực giám định pháp y, pháp y tâm thần, KTTHS đề nghị quy định rõ trách nhiệm của các bộ, cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn giám định theo hướng các bộ, cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp trong xây dựng chương trình, tổ chức bồi dưỡng, tập huấn về nghiệp vụ và kiến thức

pháp lý; đồng thời cấp Giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý.

+ Đề nghị diễn đạt lại Điều 8 cho đủ ý, bổ sung cụm từ “ của Bộ, cơ quan ngang Bộ được giao quản lý hoạt động giám định tư pháp”.

+ Không cần bổ sung giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định vì đã có trong Luật hiện hành.

- Tại Điều 8: đề nghị bỏ cụm từ “ hoặc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh” và giữ nguyên quy định về “Phiếu lý lịch tư pháp” tại khoản 3 Điều 8 Luật Giám định tư pháp hiện hành, để tránh trường hợp các đối tượng có các vấn đề về lý lịch, vi phạm pháp luật, có tiền án, tiền sự được bổ nhiệm giám định viên tư pháp.

- Tại Điều 9 đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo chỉnh lý một số nội dung như sau:

+ Đối với nội dung “việc bổ nhiệm giám định viên tư pháp phải căn cứ vào nhu cầu thực tế hoạt động tố tụng trên cơ sở số liệu thống kê, thông tin dự báo nhu cầu giám định của các cơ quan tiến hành tố tụng có thẩm quyền” được quy định tại Điều 9 là chưa hợp lý, bởi vì việc quy định theo hướng như dự thảo đề cương sẽ dẫn đến hàng năm phải liên tiếp bổ nhiệm, miễn nhiệm giám định viên tư pháp do tính chất thay đổi liên tục về nhu cầu giám định trong thực tiễn. Ngoài ra, việc bổ nhiệm, miễn nhiệm liên tục theo nhu cầu thực tiễn sẽ tạo ra tâm lý không tốt đối với cán bộ tư pháp làm công tác giám định do năm nay được bổ nhiệm, nhưng sang năm có thể bị miễn nhiệm do nhu cầu trung cầu giám định thực tiễn giảm, từ đó không thu hút được nhân tài, đội ngũ cán bộ có chất lượng tham gia công tác giám định, không đảm bảo phù hợp với chủ trương của Nghị quyết số 27 đã nêu “*Đổi mới chính sách, chế độ tiền lương, thời hạn bổ nhiệm và cơ chế bảo đảm để đội ngũ cán bộ tư pháp yên tâm công tác, liêm chính, công tâm, chuyên nghiệp, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới*”. Việc bổ nhiệm giám định viên tư pháp cần phải có tính ổn định, tạo tâm lý yên tâm cho cán bộ khi công tác trong lĩnh vực giám định tư pháp, để từ đó nâng cao chất lượng công tác giám định. Chính vì vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo chuyển nội dung này đến Điều 46 nhằm quy định các bộ, ngành căn cứ nhu cầu giám định hằng năm trong lĩnh vực của mình để tiến hành bổ sung, điều chỉnh biên chế để bảo đảm phù hợp với tình hình thực tiễn và tính ổn định của đội ngũ cán bộ tư pháp.

+ Đối với thẩm quyền bổ nhiệm giám định viên tư pháp đề nghị căn chỉnh lý theo hướng việc bổ nhiệm giám định viên kỹ thuật hình sự các cấp do Bộ trưởng Bộ Công an quyết định để bảo đảm tính chất đặc thù của lực lượng vũ trang, cũng như yếu tố quản lý ngành dọc trong Công an nhân dân.

+ Cơ quan chủ trì soạn thảo đề nghị thay cụm từ “cơ quan chuyên môn của UBND cấp tỉnh” bằng cụm từ “cơ quan chuyên môn của UBND cấp tỉnh hoặc cơ quan tương đương, cơ quan chuyên môn của Trung ương đóng trên địa bàn địa phương” tại đoạn 4 khoản 2. Quy định này được hiểu là đối với tất cả cơ quan chuyên môn (theo Luật Tổ chức chính quyền địa phương) hoặc các cơ quan khác (Công an, Quân đội, Ngân hàng,...) trên địa bàn cấp tỉnh (kể cả cơ quan chuyên môn của Trung ương) đều do Chủ tịch UBND cấp tỉnh bổ nhiệm. Điều này là mâu thuẫn với trách nhiệm quản lý nhà nước về lĩnh vực giám định được giao của các Bộ (như Bộ Y tế, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng). Đặc biệt đối với lực lượng CAND thực hiện theo nguyên tắc “Bộ trưởng Bộ Công an chỉ huy, quản lý trực tiếp tổ chức, hoạt động của CAND” (khoản 1 Điều 4 Luật CAND) thì việc giao Chủ tịch UBND cấp tỉnh bổ nhiệm giám định viên đối với lực lượng CAND là không phù hợp.

- Tại Điều 10 đề nghị lược bỏ nội dung “không miễn nhiệm đối với trường hợp nghỉ hưu hoặc thôi việc mà có nguyện vọng thành lập Văn phòng giám định tư pháp hoặc tiếp tục tham gia hoạt động giám định tư pháp với tư cách cá nhân” bởi vì việc không miễn nhiệm đối với các trường hợp này sẽ dẫn tới trường hợp cơ quan chuyên môn không thể quản lý được giám định viên tư pháp do mình bổ nhiệm vì lý do đã nghỉ hưu dẫn đến việc ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng công tác giám định. Ngoài ra, dự thảo quy định theo hướng trên là không phù hợp với tổ chức giám định tư pháp công lập vì khi có quyết định nghỉ hưu hoặc thôi việc thì không còn hoạt động trong tổ chức giám định tư pháp công lập đó nữa nên theo chức năng quản lý nhà nước phải miễn nhiệm chức danh giám định viên tư pháp. Nếu người đó vẫn có nguyện vọng thành lập Văn phòng hoặc tiếp tục tham gia hoạt động giám định tư pháp với tư cách cá nhân thì phải bổ nhiệm lại chức danh giám định viên tư pháp. Đề nghị Cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu quy định bổ nhiệm lại đối với những trường hợp này. Ngoài ra, đề nghị làm rõ cơ quan nào quản lý khi nghỉ hưu, chuyển công tác nhưng không miễn nhiệm và bổ sung điểm e, Khoản 1 Luật hiện hành nội dung: Trừ trường hợp luân chuyển hoặc chuyển có thời hạn.

- Tại Điều 11 đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo chỉnh lý theo hướng tách riêng quyền và nghĩa vụ thành 02 khoản riêng, trên cơ sở kế thừa Điều 11 theo hướng giám định viên tư pháp công lập được tập huấn kiến thức pháp lý trước khi bổ nhiệm và có nghĩa vụ tham gia bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ chuyên môn, kỹ năng giám định và cập nhật kiến thức pháp lý mới về giám định tư pháp. Lý do nhà nước không có nghĩa vụ chi trả chi phí đào tạo với giám định viên ngoài công lập.

- Tại Điều 16 đề nghị bổ sung nội dung chức năng giám định pháp y thương tích đối với các Phòng Kỹ thuật hình sự thuộc Công an cấp tỉnh, do hiện

tại Công an các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đều bố trí bộ phận cán bộ làm công tác pháp y, nên việc quy định giám định viên pháp y Công an nhân dân cấp tỉnh chỉ tiến hành giám định pháp y tử thi, không giám định thương tích và pháp y khác là gây lãng phí nhân lực, tốn kém về kinh phí tri trả cho chi phí giám định pháp y. Ngoài ra, việc quy định như vậy để đảm bảo tính chiến đấu, kịp thời và yêu cầu nghiệp vụ trong hoạt động điều tra, phù hợp với yêu cầu thực tiễn và tránh lãng phí nguồn nhân lực giám định viên pháp y hiện nay ở các Phòng kỹ thuật hình sự thuộc Công an cấp tỉnh.

- Tại Điều 21 đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo cần làm rõ phạm vi hoạt động của Văn phòng giám định tư pháp ngoài công lập và giữ nguyên phạm vi hoạt động đối với các lĩnh vực tài chính, ngân hàng, xây dựng, cổ vật, di vật, bản quyền tác giả để đảm bảo tính khách quan, minh bạch trong công tác giám định phục vụ hoạt động tố tụng vốn dĩ là một hoạt động nhạy cảm ảnh hưởng trực tiếp đến quyền con người, quyền công dân, chỉ cần một sai sót rất nhỏ trong kết luận giám định do tính chất hoạt động “chạy” theo lợi nhuận của tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập có thể ảnh hưởng rất lớn đến quyền con người và thậm chí là tính mạng của một con người.

+ Ngoài ra, lĩnh vực giám định kỹ thuật hình sự có tính đặc thù, là hoạt động hỗ trợ tư pháp giúp cơ quan tiến hành tố tụng thu thập, củng cố chứng cứ chứng minh tội phạm và người phạm tội. Hoạt động này phải chịu sự quản lý tập trung, thống nhất của nhà nước và phải do nhà nước đảm bảo các điều kiện cho tổ chức và hoạt động giám định kỹ thuật hình sự để đảm bảo tính khách quan, chính xác của nguồn chứng cứ trong quá trình chứng minh vụ án. Hoạt động này là phi lợi nhuận, không thể xã hội hóa để vận hành theo cơ chế thị trường, nếu xã hội hóa sẽ dẫn đến mất tính khách quan, chính xác của hoạt động giám định. Từ đó có thể dẫn đến nhiều hệ lụy trong quá trình tiến hành các hoạt động chứng minh vụ án (quan điểm dân sự hóa, hành chính hóa các vụ án hình sự và ngược lại; quan điểm khác nhau về tính khách quan, chính xác của kết luận giám định vì năng lực giám định của các chủ thể không đồng đều...). Việc xã hội hóa lĩnh vực giám định kỹ thuật hình sự có thể dẫn đến thành lập ồ ạt các tổ chức giám định kỹ thuật hình sự ngoài công lập (trong đó có nhiều tổ chức tuy không đủ năng lực, không có phương tiện chuyên dụng đáp ứng yêu cầu giám định vẫn tiếp nhận và tiến hành giám định nhằm thu lợi nhuận). Bên cạnh đó, kết quả của giám định tư pháp trong lĩnh vực kỹ thuật hình sự và pháp y có ý nghĩa rất lớn, nhiều khi quyết định một người là có tội hay không có tội, có khi quyết định toàn bộ tài sản thuộc về người này hay người khác... Do đó, các tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập có thể ra kết luận giám định theo ý muốn chủ quan nhằm phục vụ mục đích cá nhân, trục lợi (mặc dù pháp luật có quy định về tội cố ý kết luận sai, song việc chứng minh được hành vi cố ý trong kết luận giám định sai là không hề đơn giản). Trong nhiều trường hợp, quá trình giám định

phải sử dụng hết mẫu trung cầu nên không thể tiến hành giám định lại trong khi việc kiểm tra lại xem kết quả đúng hay sai là không thể như các yêu cầu phát hiện các dấu vết (đường vân, máu, tinh dịch...) trên các vật gửi giám định. Thực tế hiện nay, tuy chưa cho phép thành lập các tổ chức giám định kỹ thuật hình sự ngoài công lập nhưng đã xuất hiện một số tổ chức nhận và thực hiện giám định dưới hình thức trung tâm tư vấn giám định gây phức tạp đến hoạt động giám định cũng như tranh tụng trước tòa.

+ Mặt khác, hiện nay các tổ chức giám định tư pháp công lập đã và đang đáp ứng rất tốt nhu cầu giám định cả về số lượng, chất lượng. Hơn nữa, đối với lĩnh vực giám định kỹ thuật hình sự của lực lượng Công an nhân dân, hoạt động giám định đồng thời là một biện pháp nghiệp vụ của ngành Công an, việc xã hội hóa lĩnh vực này sẽ dẫn đến nguy cơ rất cao về việc lộ lọt bí mật nghiệp vụ, từ đó tội phạm dễ dàng lợi dụng, gây khó khăn trong công tác đấu tranh phòng chống tội phạm. Do vậy, riêng đối với lĩnh vực Giám định kỹ thuật hình sự thì không thành lập các Văn phòng giám định tư pháp.

- Tại Điều 25, đề nghị lược bỏ nội dung: “*Bổ sung nghĩa vụ thông báo về việc không sử dụng kết luận giám định để giải quyết vụ việc, vụ án và nêu lý do cho tổ chức, người thực hiện giám định biết*” của người trung cầu giám định tại khoản 2, Điều 21 Luật Giám định tư pháp, vì Bộ luật tố tụng Hình sự không quy định nội dung này. Nếu quy định tại Luật Giám định tư pháp quy định như vậy sẽ không thống nhất với quy định của Bộ luật tố tụng Hình sự. Ngoài ra, trong quá trình điều tra, các lực lượng chức năng phải sử dụng nhiều biện pháp nghiệp vụ khác để khám phá sự thật trong vụ án. Kết luận giám định chỉ là một trong nhiều nguồn chứng cứ. Do vậy, việc thông báo lý do không sử dụng kết luận giám định cho cơ quan giám định là không cần thiết và không đảm bảo yêu cầu bí mật nghiệp vụ của ngành Công an.

- Tại Điều 29, đề nghị bổ sung 01 khoản về phân cấp trung cầu giám định theo hướng: Tổ chức giám định tư pháp, tổ chức chuyên môn, người giám định tư pháp thuộc UBND cấp tỉnh quản lý có trách nhiệm tiếp nhận và thực hiện giám định do cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tố tụng ở cấp huyện, cấp tỉnh và cấp trung ương trung cầu; tổ chức giám định, tổ chức chuyên môn, người giám định tư pháp thuộc bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ có trách nhiệm tiếp nhận và thực hiện giám định do cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tố tụng cấp trung ương trung cầu và các việc giám định phức tạp do cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tố tụng ở cấp huyện, cấp tỉnh trung cầu.

- Tại Điều 31, ngoài quy định thời hạn giám định rút ngắn xuống còn 2-3 tháng thì cần quy định thêm về thời hạn để cơ quan giám định trả lời, giải thích rõ nội dung giám định. Vì trong thực tiễn một số trường hợp giải thích kết luận

giám định kéo dài (bổ sung thêm 15 ngày để cơ quan giám định trả lời, giải thích kết luận).

- Tại Điều 33, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo không bỏ sung quy định trách nhiệm của Thủ trưởng cơ quan, đơn vị, tổ chức được trưng cầu, thực hiện giám định phải xem xét, có quan điểm chuyên môn trong trường hợp có ý kiến, kết luận giám định khác nhau giữa những người giám định do mình phân công hoặc cử, bởi vì công tác thực hiện giám định tư pháp là việc người giám định tư pháp sử dụng kiến thức, phương tiện, phương pháp khoa học, kỹ thuật, nghiệp vụ để kết luận về chuyên môn những vấn đề có liên quan, nên người đứng đầu cơ quan, tổ chức không thể xem xét về kết luận giám định của giám định viên tư pháp.

4. Về dự thảo Báo cáo tổng kết

4.1. Về kết quả triển khai thi hành Luật Giám định tư pháp

Đề nghị rà soát lại số liệu cung cấp, đồng thời, làm rõ số lượng vụ việc trong lĩnh vực giám định pháp y của lực lượng pháp Y tế và pháp y Công an tại các địa phương (*theo thống kê của Bộ Công an, từ năm 2018 đến tháng 6/2023, lực lượng pháp y Công an các địa phương thực hiện giám định 69.998 vụ*).

4.2. Về những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân

** Về tồn tại, hạn chế*

- Đề nghị bổ sung nội dung lực lượng pháp y Công an địa phương chỉ được thực hiện giám định pháp y tử thi dẫn đến chưa phát huy đầy đủ nguồn lực hiện có của các tổ chức giám định tư pháp công lập. Đồng thời, cần nhắc nội dung “Việc trưng cầu giám định pháp y tử thi ở một số địa phương chưa có sự phối hợp, điều tiết cân bằng, phù hợp dẫn đến số vụ việc giám định pháp y tử thi của các Trung tâm pháp y đều sụt giảm...”. Việc “điều tiết” không phù hợp với nguyên tắc khách quan trong hoạt động tố tụng. Các cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng khi trưng cầu giám định căn cứ vào nhiều yếu tố (đảm bảo sự khách quan, đảm bảo chất lượng giám định, khả năng đáp ứng về thời gian thực hiện, hiệu quả trong phối hợp thực hiện các biện pháp nghiệp vụ...). Do đó, để phát huy cơ sở vật chất, trang bị phương tiện đã được nhà nước đầu tư, Trung tâm giám định pháp y trước hết phải nâng cao năng lực chuyên môn, hoạt động giám định pháp y tử thi không chỉ là xác định nguyên nhân chết mà cần phải xác định được cơ chế hình thành dấu vết, mối liên hệ với các dấu vết, vật chứng khác trên tử thi, tại hiện trường để từ đó giúp cơ quan trưng cầu có đánh giá toàn diện và nhận định chính xác để phối hợp triển khai các biện pháp điều tra tiếp theo.

- Đề nghị làm rõ nội dung “tiếp nhận, thực hiện giám định có biểu hiện dồn đẩy, từ chối giám định không có lý do chính đáng; chậm cử người hoặc cử người không có năng lực giám định; kéo dài việc tiếp nhận, thực hiện việc giám định; kết luận giám định trong một số trường hợp còn chung chung; thiếu sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan, đơn vị cùng tham gia thực hiện vụ việc giám định; thiếu chủ động thông tin, kịp thời phối hợp với cơ quan trung cầu trong việc tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình tiếp nhận, thực hiện giám định...” thuộc lĩnh vực giám định nào. Trong hoạt động giám định của lực lượng Kỹ thuật hình sự hầu như không để xảy ra những tồn tại, hạn chế này.

* Về nguyên nhân

- Đề nghị bổ sung “Chưa phát huy hết nguồn lực hiện có của các tổ chức giám định tư pháp công lập (Điều 12)” vào những quy định của Luật Giám định tư pháp bắt cập với thực tế.

- Đề nghị cân nhắc nguyên nhân “Bộ Y tế và Bộ Công an chưa ban hành được văn bản quy định cơ chế phối hợp giữa hai lực lượng pháp y ở địa phương nên việc trung cầu giám định pháp y tử thi ở địa phương giữa Trung tâm pháp y thuộc Sở Y tế và Phòng Kỹ thuật hình sự thuộc Công an tỉnh còn chưa phát huy tối đa sự đầu tư nhân lực, cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác giám định của Nhà nước”. Hiệu quả hoạt động phụ thuộc vào năng lực chuyên môn, mức độ tổ chức của tổ chức giám định, đặc điểm của từng địa phương cũng như khả năng đáp ứng các yêu cầu khác của tổ chức giám định.

- Đề nghị cân nhắc nguyên nhân “phần lớn đội ngũ người có thẩm quyền tiến hành tố tụng thiếu kiến thức và kỹ năng pháp lý trong trung cầu, đánh giá, sử dụng kết luận giám định...”

4.3. Về phương hướng, giải pháp và đề xuất, kiến nghị

Đề nghị thêm nội dung về tiếp tục sửa đổi, bổ sung Pháp lệnh về chi phí tố tụng để đảm bảo tính khả thi, phù hợp tính chất đặc thù hoạt động giám định cũng như thống nhất với quy định của Luật Giám định tư pháp thay thế.

Trên đây là ý kiến của Bộ Công an xin gửi đến các đồng chí để nghiên cứu, tham khảo.

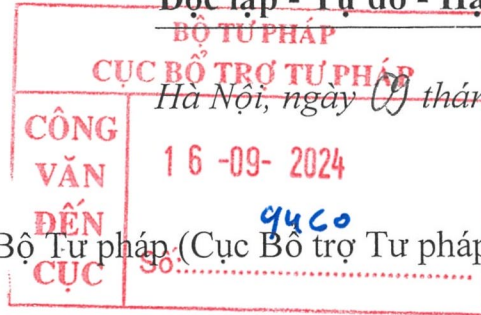
Nơi nhận:

- Như trên;
- Đồng chí Bộ trưởng (để báo cáo);
- V01, C09 (để biết);
- Lưu: VT, V03(P2).

KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG
Trung tướng Lê Quốc Hùng

Số: 155/TANDTC-PC

V/v góp ý đối với Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp

Kính gửi: Bộ Tư pháp (Cục Bồ trợ Tư pháp)

Phúc đáp Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến đối với Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012, về cơ bản Tòa án nhân dân tối cao đồng ý với Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp. Ngoài ra, Tòa án nhân dân tối cao có một số ý kiến cụ thể như sau:

1. Về sự cần thiết đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế)

Căn cứ vào cơ sở chính trị, pháp lý, cơ sở thực tiễn được nêu trong Tờ trình đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế), Tòa án nhân dân tối cao nhất trí với sự cần thiết xây dựng Luật.

2. Về dự thảo Báo cáo tổng kết thi hành Luật

Nội dung về những tồn tại, hạn chế của Luật Giám định tư pháp trong Báo cáo Tổng kết thi hành Luật còn khá sơ sài và rất khái quát (02 trang – trang 16, 17). Báo cáo chưa có nội dung thể hiện những bất cập, hạn chế trong quy định của Luật Giám định tư pháp. Trong khi nội dung phương hướng, giải pháp và đề xuất, kiến nghị lại đề nghị sửa đổi, bổ sung các quy định của Luật Giám định tư pháp, các quy định liên quan về giám định tư pháp trong Bộ luật Tố tụng hình sự, nhưng không rõ các quy định của Luật Giám định tư pháp liên quan đến quy định trong Bộ luật Tố tụng hình sự có sự mâu thuẫn như thế nào. Tòa án nhân dân tối cao trân trọng đề nghị Quý Bộ bổ sung nội dung tồn tại, hạn chế này cho phù hợp với nội dung đề xuất, kiến nghị.

3. Về chính sách trong đề nghị xây dựng Luật trong dự thảo Tờ trình

- Trong dự thảo Tờ trình, phân lý do lựa chọn giải pháp của 03 chính sách hiện nay đang thể hiện giống nhau và còn chung chung, chưa nêu bật được lý do tại sao lựa chọn Giải pháp 1 mà không lựa chọn Giải pháp 2. Vì vậy, Tòa án nhân dân tối cao đề nghị phân tích cụ thể lý do lựa chọn phương án giải quyết của từng chính sách cụ thể.

- Về Chính sách 2: “Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp”, Tòa án nhân dân tối cao đề nghị Quý Bộ cân nhắc một số nội dung như sau:

X
GT

+ Về nội dung thứ 1 của Giải pháp 1: Tòa án nhân dân tối cao đề nghị bỏ giải pháp “*Bổ sung quy định chỉ trưng cầu giám định đối với các trường hợp bắt buộc theo quy định hoặc trong trường hợp chưa có đủ chứng cứ để chứng minh hành vi phạm tội, tính chất, mức độ thiệt hại do hành vi phạm tội gây ra*” tại trang 9.

Với lý do: Giám định tư pháp là chế định hỗ trợ cho hoạt động tố tụng, người có thẩm quyền tiến hành tố tụng, cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn theo quy định của pháp luật tố tụng để xác định sự thật vụ án. Do đó, Luật Giám định tư pháp không thể quy định những trường hợp cần giám định cũng như nghĩa vụ của cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tố tụng. Hơn nữa, giải pháp “*Bổ sung quy định chỉ trưng cầu giám định đối với các trường hợp bắt buộc theo quy định hoặc trong trường hợp chưa có đủ chứng cứ để chứng minh hành vi phạm tội, tính chất, mức độ thiệt hại do hành vi phạm tội gây ra*” là chưa tương thích với quy định tại Điều 205 của Bộ luật Tố tụng hình sự hiện hành.

Giám định
- phải
đúng
theo
BCĐ.
c.c
quy định
của
luật

+ Về nội dung thứ 3 của Giải pháp 1: “- *Bổ sung nghĩa vụ thông báo về việc không sử dụng kết luận giám định để giải quyết vụ việc, vụ án và nêu rõ lý do cho tổ chức, người thực hiện giám định biết*”.

Về vấn đề này, Tòa án nhân dân tối cao thấy rằng: Theo quy định tại Điều 87 của Bộ luật Tố tụng hình sự, Điều 94 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Điều 81 của Luật Tố tụng hành chính thì kết luận giám định là nguồn chứng cứ. Khi xét xử, giải quyết vụ án, vụ việc mà có quyết định trưng cầu giám định, Tòa án ngoài căn cứ vào kết luận giám định còn căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ khác, các tình tiết khách quan của vụ việc để giải quyết; Tòa án đánh giá chứng cứ theo quy định pháp luật. Do đó, để đảm bảo Tòa án độc lập và chủ động, đề nghị bỏ nội dung này trong Giải pháp 1, Chính sách 2.

+ Về nội dung thứ 8 của Giải pháp 1: “- *Bổ sung quy định mang tính nguyên tắc về chi phí giám định tư pháp*”.

+ *Bộ, cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn lĩnh vực giám định ban hành định mức chi tiêu kinh tế - kỹ thuật, chi phí giám định*”.

Về vấn đề này, Tòa án nhân dân tối cao thấy rằng: Tại dự thảo Pháp lệnh Chi phí tố tụng do Tòa án nhân dân tối cao chủ trì xây dựng có quy định về chi phí giám định, theo đó, dự thảo Pháp lệnh đã có điều luật quy định về trách nhiệm quy định cách tính và nguyên tắc tính chi phí giám định và giao Bộ, cơ quan ngang bộ có thẩm quyền quy định định mức kinh tế - kỹ thuật làm cơ sở cho tổ chức giám định tư pháp xác định chi phí giám định tư pháp. Dự thảo Pháp lệnh Chi phí tố tụng đã trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến vào

phiên họp tháng 12/2023 và dự kiến thông qua vào phiên họp tháng 12/2024. Do đó, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo phối hợp với Ủy ban Tư pháp của Quốc hội, Tòa án nhân dân tối cao thống nhất về nội dung này để đảm bảo đồng bộ, thống nhất trong quy định, tránh chồng chéo.

KT { + Tại Giải pháp 2, Chính sách 2 thể hiện nội dung: “- Cơ bản giữ nguyên như hiện nay, ...” chưa thể hiện giữ nguyên nội dung gì, đề nghị Quý Bộ thể hiện rõ hơn nội dung này.

Trên đây là ý kiến góp ý của Tòa án nhân dân tối cao đối với Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế), Tòa án nhân dân tối cao trân trọng gửi tới Quý Bộ để tổng hợp, hoàn thiện Hồ sơ.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Đ/c Chánh án TANDTC (để b/c);
- Lưu: VT, Vụ PC&QLKH.

**KT. CHÁNH ÁN
PHÓ CHÁNH ÁN**

Nguyễn Văn Tiến

VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN
TỐI CAO

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 4001 /VKSTC-V14

V/v tham gia ý kiến đối với Hồ sơ đề
nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp

BỘ TƯ PHÁP	
Hà Nội, ngày 16 tháng 9 năm 2024	
CÔNG VĂN ĐẾN CỤC	18-09-2024
Kính gửi: Bộ Tư pháp	
Số: 9574	

BỘ TƯ PHÁP	
Đến ngày	18/9
Số	12233

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Phúc đáp Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về việc tham gia ý kiến đối với Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012 (sau đây gọi tắt là Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật), về cơ bản, Viện kiểm sát nhân dân (VKSND) tối cao nhất trí với sự cần thiết xây dựng Luật và nhiều nội dung trong Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật. Để hoàn thiện Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật, VKSND tối cao tham gia một số ý kiến như sau:

1. Về dự thảo Tờ trình

- Đối với việc xây dựng các chính sách, cần lưu ý quy định tại Điều 15 Luật Tổ chức Tòa án nhân dân năm 2024, theo đó, từ ngày 01/01/2025, Tòa án không thực hiện việc trung cầu giám định trong vụ án hành chính, vụ việc dân sự nữa; chỉ có đương sự thực hiện việc yêu cầu giám định. Do vậy, Luật Giám định tư pháp thay thế cần có những quy định phù hợp để bảo đảm thuận lợi cho người yêu cầu giám định trong các trường hợp này.

- Theo quy định tại khoản 1 Điều 9 Luật Giám định tư pháp thì Bộ trưởng Bộ Công an bổ nhiệm giám định viên kỹ thuật hình sự hoạt động tại các cơ quan ở trung ương. Quy định này gây khó khăn cho các phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc Bộ Quốc phòng, VKSND tối cao, đặc biệt cho Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao trong việc triển khai thực hiện chức năng, nhiệm vụ được giao do không được chủ động bổ nhiệm chức danh giám định viên tư pháp. Đến nay, Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao mới chỉ có 01 giám định viên và giám định viên này được điều động từ đơn vị khác sang. Do vậy, để các phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc Bộ Quốc phòng, VKSND tối cao triển khai thực hiện hiệu quả chức năng, nhiệm vụ được giao, đề nghị bổ sung tại mục IV.1.3.1 dự thảo Tờ trình nội dung quy định về thẩm quyền của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Viện trưởng VKSND tối cao được bổ nhiệm giám định viên tư pháp thuộc thẩm quyền quản lý. Đồng thời, đề nghị bổ sung thẩm quyền miễn nhiệm giám định viên tư pháp của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Viện trưởng VKSND tối cao cho tương ứng.

- Đề nghị cân nhắc nội dung “Bổ sung nghĩa vụ thông báo về việc không sử dụng kết luận giám định để giải quyết vụ việc, vụ án và nêu rõ lý do cho tổ chức, người thực hiện giám định” tại mục IV.2.3.1 dự thảo Tờ trình vì kết luận giám định chỉ là một nguồn chứng cứ, việc sử dụng hay không sử dụng kết luận giám định phục thuộc vào đánh giá một cách tổng thể, toàn diện các chứng cứ,

VA 2/2024
20.9
m

tài liệu trong hồ sơ vụ việc, vụ án của người có thẩm quyền tiến hành tố tụng. Người có thẩm quyền tiến hành tố tụng không có nghĩa vụ bắt buộc phải sử dụng kết luận giám định để giải quyết vụ việc, vụ án nên quy định việc thông báo không sử dụng kết luận giám định và nêu rõ lý do là không phù hợp, không cần thiết.

2. Về dự thảo Báo cáo đánh giá tác động

- Nội dung “Việc sửa đổi, bổ sung Luật Giám định tư pháp đã góp phần khắc phục những hạn chế, bất cập trong hoạt động giám định tư pháp và đáp ứng tốt hơn yêu cầu của công tác phòng, chống tham nhũng trong tình hình mới” tại đoạn đầu của dự thảo Báo cáo đánh giá tác động mới chỉ đánh giá được kết quả của việc sửa đổi, bổ sung Luật năm 2020, chưa đánh giá được kết quả thi hành Luật từ năm 2012 đến nay, chưa bảo đảm tính toàn diện. Đề nghị chỉnh sửa theo hướng nêu khái quát về kết quả thi hành Luật từ năm 2012 đến nay, bao gồm cả kết quả từ việc sửa đổi, bổ sung Luật Giám định tư pháp.

- Tại Điều 43 dự thảo Đề cương chi tiết quy định: *bổ sung quy định về nguyên tắc các tổ chức chuyên môn ngoài khu vực nhà nước ở mọi lĩnh vực, ngành nghề tham gia hoạt động giám định tư pháp có thể được hưởng chính sách ưu đãi về thuế (miễn, giảm thuế thu nhập doanh nghiệp), ưu đãi khi thuê, mua đất phục vụ cho hoạt động chuyên môn, giám định, ưu tiên khi vay vốn... hoặc được tính điểm ưu tiên khi tham gia đấu thầu cung cấp dịch vụ cho nhà nước.* Tuy nhiên, chưa có đánh giá tác động về nội dung đề xuất này. Đề nghị bổ sung đánh giá để làm rõ tính khả thi của quy định này.

- Đề nghị bổ sung đánh giá tác động về mặt kinh tế đối với giải pháp 1 của chính sách 1 (mục II.1.4.1.b dự thảo Báo cáo đánh giá tác động) khi tăng chế độ, chính sách cho cá nhân, tổ chức thực hiện giám định.

3. Về dự thảo Đề cương chi tiết

- Đề nghị bổ sung vào Điều 6 dự thảo Đề cương chi tiết quy định: *hành vi đùn đẩy, né tránh thực hiện giám định tư pháp là một trong các hành vi bị nghiêm cấm.*

- Điều 7 dự thảo Đề cương chi tiết quy định: “*Bổ sung quy định: người được bổ nhiệm giám định tư pháp đã bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý cần thiết. Các nội dung khác của Điều 7 giữ nguyên*”. Quy định này còn chưa rõ. Cụ thể:

+ Điều 7 dự thảo Đề cương chi tiết bổ sung quy định “*người được bổ nhiệm giám định viên tư pháp đã bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý cần thiết*, theo đó, việc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định là điều kiện bắt buộc. Trong khi điểm c khoản 1 Điều 7 Luật Giám định tư pháp quy định: “*Đối với người được đề nghị bổ nhiệm giám định viên tư pháp trong lĩnh vực pháp y, pháp y tâm thần và kỹ thuật hình sự phải có chứng chỉ đã qua đào tạo hoặc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định*”, theo đó, nếu đã có chứng chỉ đã qua đào tạo thì

không cần bồi dưỡng nghiệp vụ giám định. Như vậy, nếu giữ nguyên quy định tại điểm c khoản 1 Điều 7 Luật Giám định tư pháp thì chưa rõ việc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định có phải là điều kiện bắt buộc hay không?

+ Chưa rõ “*kiến thức pháp lý cần thiết*” là kiến thức pháp lý nào? Có bằng cử nhân Luật có được coi là có “*kiến thức pháp lý cần thiết*” hay không?

Do vậy, đề nghị chỉnh sửa nội dung trên cho rõ.

- Về hồ sơ đề nghị bổ nhiệm giám định viên tư pháp (Điều 8 dự thảo Đề cương chi tiết):

+ Tương tự, tại Điều 8 dự thảo Đề cương chi tiết đề cập đến *Giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý*. Quy định nêu trên cũng chưa rõ: nếu giữ nguyên quy định tại khoản 5 Điều 8 Luật Giám định tư pháp¹ thì chưa rõ Chứng chỉ/ Giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định có phải là tài liệu bắt buộc trong Hồ sơ đề nghị giám định viên tư pháp hay không? đây là một Giấy chứng nhận (bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý) hay 2 Giấy chứng nhận riêng? Do vậy, đề nghị chỉnh sửa nội dung trên cho rõ.

+ Điều 8 dự thảo Đề cương chi tiết quy định: “*kế thừa Điều 8 của Luật Giám định tư pháp, bổ sung thêm Giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý hoặc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh*”. Đề nghị làm rõ nội dung “*hoặc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh*” vì không phù hợp với nội dung đề xuất bổ sung.

+ Đề nghị giữ nguyên quy định tại khoản 3 Điều 8 Luật Giám định tư pháp về *Phiếu lý lịch tư pháp* vì công tác giám định tư pháp nói chung và kết luận giám định tư pháp nói riêng có vai trò quan trọng, nhiều trường hợp là căn cứ để khởi tố hoặc không khởi tố vụ án hình sự, khởi tố bị can nên việc xem xét quy định chặt chẽ về hồ sơ đề nghị bổ nhiệm giám định viên tư pháp là rất cần thiết.

- Về thẩm quyền, trình tự, thủ tục bổ nhiệm giám định viên tư pháp và cấp thẻ giám định viên tư pháp (Điều 9 dự thảo Đề cương chi tiết); thẩm quyền, trình tự, thủ tục miễn nhiệm giám định viên tư pháp và thu hồi thẻ giám định viên tư pháp (Điều 10 dự thảo Đề cương chi tiết):

+ Đề nghị bổ sung nội dung quy định về thẩm quyền của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, Viện trưởng VKSND tối cao được bổ nhiệm và miễn nhiệm giám định viên tư pháp thuộc thẩm quyền quản lý (như đã nêu tại mục 1 Công văn này).

+ Việc bổ sung quy định “*việc bổ nhiệm giám định viên tư pháp phải căn cứ vào nhu cầu thực tế hoạt động tố tụng trên cơ sở số liệu thống kê, thông tin dự báo nhu cầu giám định của các cơ quan tiến hành tố tụng có thẩm quyền*” vào khoản 1 Điều 9 là không phù hợp vì sẽ hạn chế sự chủ động của người có

¹ Khoản 5 Điều 8 Luật Giám định tư pháp quy định: “*Chứng chỉ đào tạo hoặc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định đối với người được đề nghị bổ nhiệm giám định viên tư pháp trong lĩnh vực pháp y, pháp y tâm thần và kỹ thuật hình sự*”.

thẩm quyền trong việc bổ nhiệm giám định viên tư pháp, hơn nữa, quy định như vậy sẽ không bảo đảm sự linh hoạt cho các cơ quan trung cầu trong việc lựa chọn giám định viên tư pháp khi quyết định trung cầu giám định do số lượng giám định viên được bổ nhiệm có thể sẽ ít hơn, trong khi hiện nay, số lượng giám định viên còn thiếu, cần bổ sung để đáp ứng yêu cầu công tác (đặc biệt trong trường hợp giám định lại thì việc giám định lại phải do người giám định khác thực hiện; giám định lại trong trường hợp đặc biệt phải do Hội đồng mới thực hiện).

- Về tổ chức giám định tư pháp công lập (Điều 16 dự thảo Đề cương chi tiết):

+ Tại khoản 5 Điều 12 Luật Giám định tư pháp quy định: “*Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao thực hiện giám định về âm thanh, hình ảnh từ các dữ liệu điện tử*”. Hiện nay, lĩnh vực giám định kỹ thuật hình sự theo quy định của pháp luật gồm có 10 chuyên ngành, gồm chuyên ngành giám định kỹ thuật số và điện tử², trong đó, giám định hình ảnh từ các dữ liệu điện tử là một phần của chuyên ngành giám định kỹ thuật số và điện tử. Quy định như Luật Giám định tư pháp nêu trên có bất cập như sau:

(i) Cùng một vụ án và cần các nội dung trung cầu có liên quan trực tiếp với nhau lại phải tách thành các trung cầu khác nhau để gửi đến các cơ quan giám định khác nhau, trong khi cùng một mẫu vật giám định. Điều này gây khó khăn, mất thời gian và làm ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết vụ án;

(ii) Gây lãng phí phương tiện, trang thiết bị kỹ thuật do các phương tiện, trang thiết bị kỹ thuật dùng để giám định hình ảnh từ các dữ liệu điện tử cũng đều có chức năng để giám định kỹ thuật số và điện tử.

Trong khi đó, các giám định viên khi được đào tạo và bổ nhiệm đều theo chuyên ngành giám định kỹ thuật số và điện tử. Do vậy, đề nghị bổ sung tại Điều 16 dự thảo Đề cương chi tiết nội dung: sửa đổi khoản 5 Điều 12 Luật Giám định tư pháp theo hướng như sau: “*Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao thực hiện giám định về âm thanh, giám định kỹ thuật số và điện tử...*” cho phù hợp. Đồng thời, đề nghị bổ sung đồng bộ bất cập nêu trên vào dự thảo Báo cáo đánh giá tác động và Báo cáo tổng kết cho đầy đủ.

+ Đề nghị bỏ nội dung “*bổ sung quy định “sau khi thống nhất ý kiến với Bộ trưởng Bộ Tư pháp” vào đoạn 2 khoản 7 để bảo đảm tính thống nhất quản lý nhà nước về giám định tư pháp của Chính phủ trong việc thành lập, quy định chức năng, nhiệm vụ của Phòng giám định kỹ thuật hình sự tại VKSND tối cao*” vì không phù hợp với nhiệm vụ, quyền hạn của Viện trưởng VKSND tối cao trong việc ban hành quyết định quy định bộ máy làm việc của VKSND tối cao và trình Ủy ban thường vụ Quốc hội phê chuẩn theo quy định tại khoản 3 Điều 63 Luật Tổ chức VKSND. Hơn nữa, Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc

² Gồm: giám định dấu vết đường vân; giám định dấu vết cơ học; giám định súng, đạn; giám định tài liệu; giám định cháy, nổ; giám định kỹ thuật; giám định âm thanh; giám định sinh học; giám định hóa học; giám định kỹ thuật số và điện tử.

VKSND tối cao cũng đã được thành lập nên việc bổ sung như tại Điều 16 dự thảo Đề cương chi tiết là không cần thiết.

- Đề nghị nêu cụ thể hơn *một số lĩnh vực giám định* được thành lập Văn phòng giám định tư pháp tại Điều 21 dự thảo Đề cương chi tiết vì tại khoản 1 Điều 14 Luật Giám định tư pháp cũng đang quy định *một số lĩnh vực giám định tư pháp (tài chính, ngân hàng, xây dựng, cổ vật, di vật, bản quyền tác giả)*. Nếu không quy định cụ thể sẽ không rõ Luật mới có điểm gì khác so với Luật năm 2012, trong khi đây là nội dung đề xuất sửa đổi.

- Về trách nhiệm của Tòa án nhân dân tối cao, VKSND tối cao (Điều 49 dự thảo Đề cương chi tiết):

+ Điều 49 dự thảo Đề cương chi tiết quy định: “*VKSND tối cao chủ trì, phối hợp với ... ban hành quy định về chỉ tiêu thống kê và tổ chức thực hiện, ứng dụng công nghệ số trong việc...; dự báo trong năm tiếp theo; tình hình, đánh giá, sử dụng kết luận giám định...; hằng năm báo cáo Quốc hội...*”. Quy định này chưa rõ, cụ thể:

(i) VKSND tối cao chủ trì, phối hợp với Tòa án nhân dân tối cao, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Bộ Tư pháp ban hành quy định về những nội dung nào?

(ii) Ứng dụng công nghệ số là ứng dụng những gì? Nếu chỉ phối hợp giữa VKSND tối cao chủ trì, phối hợp với Tòa án nhân dân tối cao, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Bộ Tư pháp thì có ứng dụng công nghệ số được không?

Đề nghị chỉnh sửa nội dung trên cho rõ hơn.

+ Điều 49 dự thảo Đề cương chi tiết quy định trách nhiệm của Tòa án nhân dân tối cao, VKSND tối cao, tuy nhiên, dự thảo Đề cương chi tiết quy định về trách nhiệm của Tòa án, Viện kiểm sát cấp tỉnh; quy định về trách nhiệm của Bộ Công an, Bộ Quốc phòng là chưa phù hợp. Đề nghị chỉnh sửa cho phù hợp.

4. Về dự thảo Báo cáo tổng kết

- Đề nghị bổ sung nội dung sau tại mục I.7.2 dự thảo Báo cáo đánh giá tác động: “*Lĩnh vực kỹ thuật hình sự thực hiện...; Phòng Giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao chưa đi vào hoạt động nên chưa thực hiện việc giám định, tuy nhiên, đến nay đã tiếp nhận và thực hiện 22 vụ việc giám định; ở địa phương...*”.

- Về tồn tại, hạn chế (mục II.1 dự thảo Báo cáo tổng kết):

+ Đề nghị chỉnh sửa nội dung “*Phòng kỹ thuật hình sự tại VKSND tối cao chậm kiện toàn về nhân lực và triển khai hoạt động trên thực tế*” tại mục II.1.2 dự thảo Báo cáo tổng kết thành “*Tại Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao, đội ngũ người làm giám định tư pháp còn thiếu, việc tuyển dụng giám định viên gặp rất nhiều khó khăn, thiếu các trang thiết bị, phương tiện, phần mềm làm nhiệm vụ giám định... nên chưa bảo đảm được các điều kiện để Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao thực hiện*”.

được các hoạt động được giao” cho phù hợp với Luật Giám định tư pháp và phù hợp với thực tế.

+ Đề nghị bổ sung từ “, *chuyên môn*” sau cụm từ “*kiến thức pháp lý*” tại mục II.1.2 dự thảo Báo cáo tổng kết cho đầy đủ.

- Về nguyên nhân khách quan của tồn tại, hạn chế, khó khăn, vướng mắc (mục II.2.1 dự thảo Báo cáo tổng kết):

+ Đề nghị chỉnh sửa nội dung “*một là...*”, “*hai là...*” vì đây không phải là nguyên nhân.

+ Đề nghị chỉnh sửa nội dung “*chưa có quy định cụ thể về thời hạn trung cầu giám định tư pháp*” tại “*bốn là...*” vì Điều 26a Luật Giám định tư pháp đã quy định cụ thể về thời hạn giám định tư pháp.

+ Đề nghị bổ sung tại nội dung “*bốn là...*” hạn chế, bất cập sau: Theo quy định tại khoản 1 Điều 9 Luật Giám định tư pháp thì Bộ trưởng Bộ Công an bổ nhiệm giám định viên kỹ thuật hình sự hoạt động tại các cơ quan ở trung ương. Quy định này gây khó khăn cho các phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc Bộ Quốc phòng, VKSND tối cao, đặc biệt cho Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao trong việc triển khai thực hiện chức năng, nhiệm vụ được giao do không được chủ động bổ nhiệm chức danh giám định viên tư pháp. Đến nay, Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao mới chỉ có 01 giám định viên và giám định viên này được điều động từ đơn vị khác sang.

- Về giải pháp hoàn thiện thể chế về giám định tư pháp (mục III.1.1 dự thảo Báo cáo tổng kết):

+ Tại mục này có nêu nội dung “*sửa đổi, bổ sung quy định có liên quan về giám định tư pháp trong BLTTHS theo hướng bảo đảm tính khả thi, phù hợp với tính chất hoạt động giám định cũng như thống nhất với quy định của Luật Giám định tư pháp được sửa đổi*”. Tuy nhiên, trong mục nguyên nhân về pháp luật lại chưa đề cập đến những vướng mắc, bất cập của BLTTHS về giám định tư pháp, cũng như sự không thống nhất với Luật Giám định tư pháp để làm căn cứ cho đề xuất giải pháp nêu trên. Đề nghị chỉnh sửa cho phù hợp.

- Về phương hướng, giải pháp (mục III.1.4 dự thảo Báo cáo tổng kết): đề nghị chỉnh sửa theo hướng như sau cho đầy đủ: “*Tăng cường hiệu lực, hiệu quả... Trung ương và địa phương; kịp thời phát hiện và xử lý các hành vi vi phạm pháp luật trong công tác giám định tư pháp; tăng cường trách nhiệm...*”.

- Về đề xuất, kiến nghị (mục III.2.2 và mục III.2.3 dự thảo Báo cáo tổng kết):

+ Đề nghị bổ sung nội dung: *giao Bộ Tài chính phối hợp với Bộ Tư pháp và các bộ, ngành nghiên cứu, có cơ chế ưu đãi để khuyến khích các nguồn lực xã hội đầu tư vào hoạt động giám định tư pháp; có chế độ đãi ngộ tương xứng để thu hút chuyên gia giỏi trên các lĩnh vực tham gia vào hoạt động giám định tư pháp* tại mục III.2.2 cho đầy đủ.

+ Đề nghị chỉnh sửa nội dung “*đề nghị các cơ quan có thẩm quyền tiến hành tổ tụng ở cấp trung ương và cấp tỉnh... chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp và bộ, ngành có liên quan tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng pháp lý về trung cầu, đánh giá, sử dụng kết luận giám định cho đội ngũ người giám định tư pháp thuộc thẩm quyền quản lý*” tại mục III.2.3 vì việc trung cầu, đánh giá, sử dụng kết luận giám định là trách nhiệm của cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tổ tụng, không phải của đội ngũ người giám định tư pháp, nên đối tượng để tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng trong trường hợp này là chưa phù hợp.

5. Về phụ lục

Đề nghị bổ sung số liệu về số lượng Giám định viên tư pháp tại VKSND tối cao tại Phụ lục 03 cho đầy đủ. Theo đó, từ 01/01/2018-30/6/2023, số lượng Giám định viên tư pháp tại VKSND tối cao là 01.

6. Về kỹ thuật

Đề nghị rà soát để chỉnh sửa một số lỗi kỹ thuật như bỏ từ “*đổi*” tại đoạn 2 mục II.1.3, sửa “*mục II*” thành “*mục III*” tại dự thảo Báo cáo tổng kết; bỏ 1 từ “*hệ thống*” tại Điều 49 dự thảo Đề cương chi tiết...

Trên đây là ý kiến của VKSND tối cao đối với Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012, kính gửi Bộ Tư pháp./

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Viện trưởng VKSTC (để báo cáo);
- Lưu: VT, V14.

KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG

Nguyễn Duy Giảng

BỘ QUỐC PHÒNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 3641/BQP-ĐTTHS

BỘ TƯ PHÁP
Hà Nội, ngày 04 tháng 9 năm 2024
CỤC BỘ TRỢ TƯ PHÁP

V/v tham gia ý kiến đối với đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012

CÔNG VĂN ĐẾN CỤC
12-09-2024
Số: 9269

Kính gửi: Bộ Tư pháp!

BỘ TƯ PHÁP

Đến ngày 09/9
Số 11788

Phúc đáp Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến đóng góp đối với hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012, Bộ Quốc phòng có ý kiến như sau:

1. Đối với dự thảo Tờ trình và Báo cáo tác động chính sách trong đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế):

- Đề nghị cơ quan soạn thảo cần nhắc bổ sung Nghị quyết số 96/2019/QH14 ngày 27/11/2019 của Quốc hội về công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật, công tác của Viện kiểm sát nhân dân và công tác thi hành án vào đoạn thứ sáu mục 1 cơ sở chính trị, pháp lý. Nội dung như sau: Nghị quyết số 96/2019/QH14 ngày 27/11/2019 của Quốc hội về công tác phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật, công tác của Viện kiểm sát nhân dân và công tác thi hành án nêu "*Khắc phục triệt để tình trạng chậm trễ trong công tác giám định tư pháp theo vụ việc, đặc biệt là đối với các vụ án tham nhũng kinh tế... Nâng cấp trang thiết bị cho các hoạt động điều tra, khám nghiệm hiện trường, giám định tư pháp, nhất là các thiết bị ghi âm, ghi hình có âm thanh phục vụ công tác điều tra theo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự*".

- Nhất trí chọn Giải pháp 1 để thực hiện đối với cả ba nội dung chính sách 1, 2 và 3 tại mục IV của Tờ trình. Vì nếu thực hiện được đầy đủ, chặt chẽ tất cả các nội dung chi tiết đã được đề ra trong các giải pháp này thì sẽ khắc phục được những bất cập, khó khăn tồn tại trong hoạt động giám định tư pháp và trong quản lý hoạt động giám định tư pháp đồng thời mang tính khả thi cao hơn.

2. Đối với dự kiến Đề cương chi tiết Luật Giám định tư pháp (thay thế):

- Tại Điều 23. *Cấp phép thành lập Văn phòng giám định tư pháp* khi kế thừa Điều 16 của Luật Giám định tư pháp hiện hành thì đề nghị sửa lại các cụm từ mang tính xin cho như "xin phép", "cho phép" thay thế bằng các cụm từ "đăng ký thành lập", "đề nghị cấp phép", "cấp phép" để thể hiện đúng với quan điểm của Đảng và Nhà nước về sự công bằng, bình đẳng của các hoạt động tư nhân, pháp nhân thương mại khi tham gia vào các lĩnh vực được xã hội hóa trong hoạt động giám định tư pháp.

- Tại Điều 33. *Giám định bổ sung, giám định lại* sửa điều kiện giám định lại theo hướng “có nghi ngờ” thay vì “có căn cứ” kết luận giám định lần đầu không chính xác để thống nhất với pháp luật tố tụng là phù hợp. Tuy nhiên, đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu thêm phương án để làm rõ những trường hợp được coi là “có nghi ngờ” để đảm bảo áp dụng thống nhất trong hoạt động tố tụng.

- Tại Điều 35. *Hội đồng giám định* đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu bổ sung thêm phương án thành lập hội đồng giám định với các giám định viên của nhiều bộ, ngành để cùng thực hiện giám định liên quan đến một lĩnh vực trong một số trường hợp đặc biệt khi xét thấy cần thiết phải thực hiện giám định lại của hội đồng giám định theo quy định của Luật Giám định hiện hành.

Bộ Quốc phòng tham gia ý kiến để Bộ Tư pháp tổng hợp. *BT*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Thứ trưởng Võ Minh Lương;
- Cục Điều tra hình sự;
- Vụ Pháp chế;
- Lưu: VT, P11; H06.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Thứ trưởng Võ Minh Lương

BỘ TÀI CHÍNH

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: 11049/BTC-PC
V/v tham gia ý kiến đề nghị xây
dựng Luật Giám định tư pháp
(thay thế)

Hà Nội, ngày 16 tháng 10 năm 2024

Kính gửi: Bộ Tư pháp.

Bộ Tư pháp có công văn số 4338/BTP-BTP ngày 02/8/2024 đề nghị tham gia ý kiến về hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế). Về vấn đề này, Bộ Tài chính có ý kiến như sau:

1. Về dự thảo Báo cáo tổng kết thi hành Luật:

Về vấn đề này, Bộ Tài chính đã có công văn số 1651/BTC-PC ngày 07/2/2024 gửi Bộ Tư pháp nội dung tổng kết Luật Giám định tư pháp của Bộ Tài chính. Vì vậy, đề nghị Bộ Tư pháp tổng hợp đầy đủ ý kiến của Bộ Tài chính tại công văn số 1651/BTC-PC ngày 07/2/2024.

2. Về dự thảo Báo cáo đánh giá tác động chính sách trong đề nghị xây dựng Luật:

2.1. Chính sách 1: Củng cố, phát triển, nâng cao chất lượng đội ngũ người giám định tư pháp và tổ chức giám định tư pháp

Tại điểm 1.4.1 Giải pháp 1 của Chính sách 01, Cơ quan chủ trì soạn thảo đưa ra 02 giải pháp và lựa chọn giải pháp 01, trong đó đưa ra các giải pháp:

- Bổ sung các quy định nhằm nâng cao tiêu chuẩn bổ nhiệm giám định viên tư pháp, trong đó quy định bổ sung tiêu chuẩn bổ nhiệm giám định viên tư pháp là đã qua bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý cần thiết theo quy định của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn lĩnh vực giám định sau khi thống nhất ý kiến với Bộ trưởng Bộ Tư pháp (trang 8 dự thảo Báo cáo).

+ Quy định bổ sung tiêu chuẩn đã qua bồi dưỡng nghiệp vụ này sẽ khiến cho việc lựa chọn công chức để bổ nhiệm giám định viên tư pháp gặp khó khăn, đặc biệt trong thời gian đầu khi Luật mới bắt đầu có hiệu lực; đồng thời, việc lựa chọn công chức để bổ nhiệm giám định viên tư pháp như hiện nay cơ bản đã đáp ứng điều kiện về chuyên môn, nghiệp vụ và kinh nghiệm công tác, vì vậy, đề nghị đối với tiêu chuẩn liên quan đến bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý cần thiết sẽ thực hiện sau khi được bổ nhiệm giám định viên tư pháp (có thể quy định cụ thể thời gian tham gia bồi dưỡng sau khi được bổ nhiệm).

+ Đề nghị làm rõ nội dung sau khi thống nhất ý kiến với Bộ trưởng Bộ Tư pháp là áp dụng cho quy định việc bổ nhiệm giám định viên tư hay áp dụng cho nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý cần thiết theo quy định của Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn lĩnh vực giám định.

Nguyên,
Đề xuất
24.10
M

Trường hợp quy định việc bổ nhiệm giám định viên tư pháp phải có ý kiến thống nhất của Bộ trưởng Bộ Tư pháp, đề nghị làm rõ sự cần thiết bổ sung quy định này. Qua rà soát, nghiên cứu, Bộ Tài chính thấy rằng quy định này sẽ ảnh hưởng đến việc bổ nhiệm giám định viên, nhất là trong những trường hợp phải bổ nhiệm ngay giám định viên để thực hiện giám định những vụ việc cụ thể.

+ Dự thảo sửa đổi, bổ sung các quy định về công nhận người giám định tư pháp theo vụ việc để áp dụng thống nhất, phù hợp với nhu cầu thực tế của hoạt động tố tụng: Đề nghị làm rõ sự khác nhau giữa giám định viên tư pháp và người giám định tư pháp theo vụ việc: (i) Khái niệm; (ii) Trường hợp nào thì bổ nhiệm giám định viên tư pháp, trường hợp nào thì được công bố là người giám định tư pháp theo vụ việc; (iii) Tiêu chuẩn, điều kiện...

- Sửa đổi, bổ sung các quy định nhằm tăng cường chế độ, chính sách thu hút, ưu đãi về vật chất và tinh thần đối với người giám định tư pháp, trong đó bổ sung quy định về đối tượng được hưởng chế độ phụ cấp trách nhiệm đối với người làm giám định tư pháp hưởng lương từ ngân sách nhà nước, bao gồm cả giám định viên pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự (theo quy định hiện hành tại Thông tư số 02/2009/TT-BTP ngày 17/9/2009) và giám định viên tư pháp làm việc theo chế độ kiêm nhiệm (trang 8 dự thảo Báo cáo).

Đối với nội dung này, Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 21 tháng 5 năm 2018 của Hội nghị Trung ương 7 khóa XII đã quy định: “Bãi bỏ các khoản chi ngoài lương của cán bộ, công chức, viên chức có nguồn gốc từ ngân sách nhà nước như: Tiền bồi dưỡng hợp; tiền bồi dưỡng xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, đề án; hội thảo... Thực hiện khoán quỹ lương gắn với mục tiêu tinh giản biên chế cho các cơ quan, đơn vị. Mở rộng cơ chế khoán kinh phí gắn với kết quả thực hiện nhiệm vụ. Không gắn mức lương của cán bộ, công chức, viên chức với việc xây dựng, sửa đổi, bổ sung các văn bản quy định chính sách, chế độ không có tính chất lương. Nghiên cứu quy định khoán các chế độ ngoài lương (xe ô tô, điện thoại...). Chỉ ban hành các chính sách, chế độ mới khi đã bố trí, cân đối được nguồn lực thực hiện.”. Đồng thời, theo quy định tại Nghị quyết số 142/2024/QH15 của Quốc hội thì dự kiến từ ngày 01/7/2024 sẽ thực hiện cải cách chính sách tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang và người lao động trong doanh nghiệp theo Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 21 tháng 5 năm 2018 của Hội nghị Trung ương 7 khóa XII, trong đó sẽ bãi bỏ các khoản chi ngoài lương của cán bộ, công chức, viên chức có nguồn gốc từ ngân sách nhà nước như: Tiền bồi dưỡng hợp; tiền bồi dưỡng xây dựng văn bản quy phạm pháp luật, đề án; hội thảo...

Vì vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo rà soát, nghiên cứu để xây dựng dự thảo Luật đảm bảo phù hợp với quy định tại Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 21 tháng 5 năm 2018 của Hội nghị Trung ương 7 khóa XII.

- Luật hóa quy định tại Nghị định số 69/2008/NĐ-CP ngày 30/5/2008 của Chính phủ về chính sách khuyến khích xã hội hóa đối với các hoạt động trong

Đã chốt
≠
đu từ đ, đh
~

giữ tiền

lĩnh vực giáo dục, dạy nghề, y tế, văn hóa, thể thao, môi trường (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 59/2014/NĐ-CP ngày 16/06/2014 của Chính phủ) về việc thu hút, đãi ngộ tổ chức chuyên môn ngoài khu vực nhà nước tham gia giám định” (trang 9 dự thảo Báo cáo).

Theo quy định tại Nghị định số 69/2008/NĐ-CP và Nghị định số 59/2014/NĐ-CP, các chính sách khuyến khích phát triển xã hội hóa bao gồm các chính sách như giao đất, cho thuê đất, ưu đãi thuế thu nhập doanh nghiệp, ưu đãi phí, lệ phí...;

+ Liên quan đến các chính sách ưu đãi thuế:

Nghị quyết số 23/2021/QH15 ngày 28/7/2021 của Quốc hội về Kế hoạch tài chính quốc gia và vay, trả nợ công 5 năm 2021-2025 đã quy định: *“hạn chế việc lồng ghép các chính sách xã hội trong pháp luật về thuế. rà soát, hoàn thiện các quy định ưu đãi thuế để tránh thất thu, bảo đảm minh bạch, công bằng, khả thi, phù hợp với xu thế phát triển và thông lệ quốc tế”.*

Ngoài ra, tại điểm b khoản 1 Mục I Điều 1 Quyết định số 508/QĐ-TTg ngày 23/4/2022 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Chiến lược cải cách hệ thống thuế đến năm 2030 quy định: *“Các chính sách thuế, phí và lệ phí (gọi chung là thuế) chỉ được quy định trong các văn bản pháp luật về thuế và được hoàn thiện, sửa đổi, bổ sung bảo đảm tính nhất quán về hiệu lực pháp lý giữa các luật thuế và các văn bản pháp luật có liên quan.”*

Do vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo không đưa nội dung chính sách thuế vào quy định tại Luật Giám định tư pháp (thay thế). Về chính sách thuế đối với hoạt động giám định tư pháp đề nghị thực hiện theo quy định của pháp luật thuế hiện hành.

+ Liên quan đến các chính sách ưu đãi về giao đất, cho thuê đất:

Đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo đánh giá và quy định rõ các chính sách ưu đãi về giao đất, cho thuê đất; trên cơ sở đó quy định đảm bảo phù hợp với Luật Đất đai năm 2024, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật, trong đó có Nghị định số 103/2024/NĐ-CP ngày 30/7/2024 của Chính phủ quy định về tiền sử dụng đất, tiền thuê đất.

+ Ngoài ra, ngày 18/6/2024, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 91/NQ-CP về việc *đẩy mạnh xã hội hóa các dịch vụ sự nghiệp công*, trong đó: *“Giao các bộ quản lý ngành, lĩnh vực và Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương rà soát, sửa đổi, đơn giản hoá các thủ tục hành chính liên quan đến việc thành lập các cơ sở ngoài công lập, giao đất, hỗ trợ giải phóng mặt bằng... nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ sở cung ứng dịch vụ sự nghiệp công ngoài công lập được thành lập và hoạt động có hiệu quả; bảo đảm không phát sinh hoặc làm phức tạp thêm thủ tục hành chính đang áp dụng; tăng cường hợp tác quốc tế, tranh thủ các nguồn viện trợ nhằm đẩy mạnh xã hội hóa cung ứng dịch vụ giáo dục, y tế, khoa học, công nghệ; có chính sách động viên, thu hút đội ngũ trí thức, người Việt Nam ở nước ngoài về nước tham gia giảng*

day, nghiên cứu khoa học, khám, chữa bệnh, hoạt động văn hóa, thi đấu thể thao...; rà soát, sửa đổi cơ chế, chính sách để khu vực tư bình đẳng với các doanh nghiệp, đơn vị thuộc nhà nước trong khả năng tiếp cận các nguồn lực trên thị trường.”.

Vì vậy, đề nghị Bộ Tư pháp là cơ quan quản lý nhà nước về giám định tư pháp (lĩnh vực xã hội hóa) tổng kết, đánh giá, rà soát các chính sách ưu đãi, khuyến khích lĩnh vực xã hội hóa đề nghị cứu đề xuất quy định tại Luật Giám định tư pháp báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định.

2.2. Chính sách 2: Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp

Cơ quan chủ trì soạn thảo đưa ra vấn đề bất cập “Chi phí giám định không được lập dự toán riêng với kinh phí điều tra, trong khi chi phí phục vụ giám định thường rất lớn, nhất là trên các lĩnh vực giám định xây dựng, giám định sự cố kỹ thuật... nên kinh phí để chi trả cho chi phí giám định chưa phù hợp và đáp ứng yêu cầu của thực tiễn. Mặc dù Bộ Tài chính đảm bảo nguồn kinh phí cho chi trả giám định, tuy nhiên, nguồn kinh phí bảo đảm chi trả chi phí giám định tư pháp của các cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng, nhất là các cơ quan điều tra trong công an nhân dân còn thiếu, chưa được bảo đảm, chưa được hướng dẫn dự toán, cấp phát đầy đủ, gây khó khăn cho chính việc trưng cầu, thực hiện giám định”.

Trên cơ sở đó, cơ quan chủ trì soạn thảo đưa ra 02 giải pháp và lựa chọn giải pháp 01, trong đó đưa ra các giải pháp:

- Bổ sung trách nhiệm của Thủ trưởng cơ quan, đơn vị, tổ chức được trưng cầu, thực hiện giám định phải xem xét, có quan điểm chuyên môn trong trường hợp có ý kiến, kết luận giám định khác nhau giữa những người giám định do mình phân công hoặc cử.

Nội dung bổ sung quy định này sẽ không đảm bảo sự thống nhất với quy định về tính độc lập, khách quan và chịu trách nhiệm cá nhân khi thực hiện giám định tư pháp; đồng thời, Luật giám định tư pháp hiện hành cũng như Dự thảo đề cương chi tiết Luật thay thế đều có quy định liên quan đến trưng cầu khi có sự khác nhau giữa các kết luận giám định (lần đầu và bổ sung) sẽ thực hiện theo hình thức Hội đồng giám định; việc đánh giá, lựa chọn kết luận phù hợp để sử dụng là trách nhiệm của cơ quan trưng cầu, vì vậy, đề nghị không bổ sung quy định này

- Sửa đổi quy định cơ chế tài chính, cấp phát kinh phí cho hoạt động giám định theo hướng đối với cơ quan, đơn vị nhà nước thực hiện giám định thì được ngân sách nhà nước cấp theo nguồn kinh phí không thường xuyên cho các cơ quan, đơn vị đó. Quy định Bộ Tài chính hướng dẫn cụ thể việc dự toán, cấp phát và thanh toán chi phí thực hiện giám định của các cơ quan, đơn vị do ngân sách nhà nước bảo đảm kinh phí hoạt động.

Đặc biệt lý
học để
lưu ý
vấn đề
quản

Theo quy định tại khoản 2 Điều 5 Luật Ngân sách nhà nước thì chi ngân sách nhà nước bao gồm: chi đầu tư phát triển, chi dự trữ quốc gia, chi thường xuyên, chi trả nợ lãi, chi viện trợ.

Theo quy định tại khoản 4, 5, 6 Điều 4 Luật Ngân sách nhà nước năm 2015 thì:

“4. Chi đầu tư phát triển là nhiệm vụ chi của ngân sách nhà nước, gồm chi đầu tư xây dựng cơ bản và một số nhiệm vụ chi đầu tư khác theo quy định của pháp luật.

5. Chi đầu tư xây dựng cơ bản là nhiệm vụ chi của ngân sách nhà nước để thực hiện các chương trình, dự án đầu tư kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội và các chương trình, dự án phục vụ phát triển kinh tế - xã hội.

6. Chi thường xuyên là nhiệm vụ chi của ngân sách nhà nước nhằm bảo đảm hoạt động của bộ máy nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, hỗ trợ hoạt động của các tổ chức khác và thực hiện các nhiệm vụ thường xuyên của Nhà nước về phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh”.

Căn cứ các quy định nêu trên, trên cơ sở tính chất, yêu cầu của công tác giám định tư pháp thì kinh phí bảo đảm cho công tác giám định tư pháp hiện nay được bố trí trong kinh phí chi thường xuyên và đang được dự toán vào mục chi thường xuyên.

Mặt khác, theo quy định tại Điều 135, Điều 136 Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015 và Điều 8 Pháp lệnh về chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng năm 2012 thì chi phí giám định do các cơ quan, người đã trưng cầu, yêu cầu, chỉ định chi trả.

Vì vậy, trường hợp cơ quan chủ trì soạn thảo đưa ra giải pháp thay đổi quy định cơ chế tài chính, cấp phát kinh phí cho hoạt động giám định theo hướng cấp kinh phí giám định cho cơ quan, đơn vị nhà nước thực hiện giám định **theo nguồn kinh phí không thường xuyên** là chưa phù hợp với quy định tại Luật Ngân sách nhà nước, Bộ luật Tố tụng hình sự và Pháp lệnh về chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng.

Trên cơ sở đó, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo bổ sung đánh giá tác động của chính sách này đối với hệ thống pháp luật về ngân sách nhà nước và tố tụng hình sự (hiện nay dự thảo Báo cáo đánh giá tác động đang đánh giá giải pháp này về cơ bản không xung đột với hệ thống văn bản QPPL hiện hành).

- *Bổ sung các quy định mang tính nguyên tắc về chi phí giám định tư pháp:*

+ Chi phí thực hiện giám định phục vụ hoạt động tố tụng dân sự, hành chính do các tổ chức giám định tư pháp công lập và các cơ quan, đơn vị nhà

đều
đều

nước khác thực hiện là theo cơ chế cung cấp dịch vụ chuyên môn, có mức giá do nhà nước định giá:

Theo quy định tại Luật Giá năm 2023, chi phí thực hiện giám định không thuộc Danh mục hàng hóa, dịch vụ do nhà nước định giá. Vì vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn nghiên cứu quy định để đảm bảo phù hợp với Luật Giá hiện hành.

+ Bộ Tài chính quy định chế độ quản lý, sử dụng chi phí giám định của tổ chức giám định tư pháp công lập hoặc cơ quan, đơn vị nhà nước khác:

Chi phí giám định đã được quy định tại Pháp lệnh chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng và Nghị định số 81/2014/NĐ-CP ngày 14/8/2014 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Pháp lệnh chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng; trong đó việc quản lý, sử dụng chi phí giám định được quy định tại Điều 7 (thủ tục tạm ứng chi phí giám định) và Điều 8 (thủ tục thanh toán chi phí giám định).

Hiện nay, Tòa án nhân dân tối cao đã chủ trì nghiên cứu xây dựng dự thảo Pháp lệnh chi phí tố tụng (thay thế Pháp lệnh chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng). Tại khoản 1 Điều 42 dự thảo Pháp lệnh chi phí tố tụng đang trình UBTVQH thông qua đang có quy định như sau: “4. Các Bộ, cơ quan ngang Bộ có thẩm quyền quản lý tổ chức giám định tư pháp công lập phải quy định cách tính, nguyên tắc tính chi phí giám định theo tính chất đặc thù của chủ thể thực hiện giám định; xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật làm cơ sở cho tổ chức giám định tư pháp công lập xác định chi phí giám định tư pháp”. Theo đó, khi Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành Pháp lệnh chi phí tố tụng mà có quy định như đã nêu ở trên thì sẽ góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giám định tư pháp cũng như sẽ tháo gỡ vướng mắc trong thực tiễn thực hiện.

Vì vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo không đặt ra vấn đề giao Bộ Tài chính quy định chế độ quản lý, sử dụng chi phí giám định của tổ chức giám định tư pháp công lập hoặc cơ quan, đơn vị nhà nước khác tại dự thảo Luật. Quy định về cơ chế quản lý, sử dụng kinh phí cho các tổ chức này, nhất là các tổ chức giám định tư pháp công lập nên giao cho các bộ, ngành quản lý các tổ chức giám định tư pháp theo nguyên tắc giao thẩm quyền xây dựng định mức kinh tế, kỹ thuật, mức thu dịch vụ và cơ chế quản lý, sử dụng tiền thu được.

3. Về nguồn lực tài chính đối với đề nghị xây dựng Luật tại dự thảo Tờ trình:

Tại phần V dự thảo Tờ trình về dự kiến nguồn lực, điều kiện đảm bảo cho việc thi hành Luật sau khi được thông qua (trang 12), cơ quan chủ trì soạn thảo đánh giá dự kiến một số hoạt động cơ bản cần bố trí kinh phí để triển khai trong thực tiễn gồm: xây dựng các văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành Luật; tuyên truyền, phổ biến pháp Luật và triển khai thực hiện các nhiệm vụ được giao theo quy định của Luật và các văn bản quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành.

Tuy nhiên, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo bổ sung đánh giá tác động khi ban hành Luật, trong đó đánh giá tác động đến chi ngân sách nhà nước, tính toán bổ sung các hoạt động làm phát sinh kinh phí tăng thêm khi ban hành Luật Giám định tư pháp (thay thế) như: Sửa đổi, bổ sung các quy định nhằm tăng cường chế độ, chính sách thu hút, ưu đãi về vật chất và tinh thần đối với người giám định tư pháp, trong đó bổ sung quy định về đối tượng được hưởng chế độ phụ cấp trách nhiệm đối với người làm giám định tư pháp hưởng lương từ ngân sách nhà nước, bao gồm cả giám định viên pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự và giám định viên tư pháp làm việc theo chế độ kiêm nhiệm (trang 7 Báo cáo đánh giá tác động), ... để Bộ Tài chính có cơ sở đánh giá theo quy định tại khoản 2 Điều 36 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

4. Về các nội dung dự kiến sửa đổi, bổ sung tại dự thảo Luật:

4.1. Đề nghị tổng hợp ý kiến tại gạch đầu dòng điểm 2.2 mục 2 nêu trên để rà soát Dự kiến đề cương chi tiết Luật Giám định tư pháp thay thế cho phù hợp.

4.2. Tại Điều 11 Dự thảo Luật quy định theo hướng giám định viên tư pháp được tập huấn kiến thức pháp lý trước khi bổ nhiệm... là chưa phù hợp do khi chưa được bổ nhiệm là giám định viên tư pháp thì chưa thuộc đối tượng điều chỉnh của Luật này.

4.3. Tại Điều 18 dự thảo Luật (Điều 19 của Luật Giám định tư pháp hiện hành) quy định về tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc:

Đề nghị sửa đổi, bổ sung khoản 3: "*Bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh chỉ thực hiện giám định tư pháp theo trung cầu của người trung cầu giám định*" thành: "*3. Bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh chỉ tiếp nhận và phân công người thực hiện giám định tư pháp theo trung cầu của người trung cầu giám định*".

4.4. Đối với nội dung dự kiến tại Điều 20 về bảo đảm cơ sở vật chất, điều kiện thực hiện giám định của các tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc, theo đó dự kiến "*Quy định mang tính nguyên tắc: các cơ quan, đơn vị chuyên môn của nhà nước do ngân sách nhà nước bảo đảm kinh phí hoạt động, khi được trung cầu hoặc được giao thực hiện nhiệm vụ giám định thì được ngân sách nhà nước bảo đảm kinh phí thực hiện giám định. Cơ quan, đơn vị thực hiện giám định có trách nhiệm dự toán, trình cơ quan có thẩm quyền để được phê duyệt, cấp phát kinh phí cần cho việc thực hiện giám định*".

Như đã nêu tại gạch đầu dòng thứ 2 điểm 2.2 mục 2 nêu trên, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu đề quy định về cơ chế tài chính, cấp phát kinh phí cho hoạt động giám định theo hướng cấp kinh phí giám định cho cơ quan, đơn vị nhà nước đảm bảo phù hợp với quy định tại Luật Ngân sách nhà nước, Bộ luật Tố tụng hình sự và Pháp lệnh về chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng hiện hành.

Ngoài ra, tại Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 09/11/2022 của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới quy định nhiệm vụ và giải pháp đối với lĩnh vực giám định tư pháp như sau: *“Tiếp tục hoàn thiện cơ chế huy động nguồn lực để xã hội hóa và phát triển các lĩnh vực công chứng, hòa giải, trọng tài, thừa phát lại, giám định tư pháp; xây dựng đội ngũ hành nghề công chứng, ... giám định tư pháp đủ về số lượng và bảo đảm chất lượng, hoạt động chuyên nghiệp, tuân thủ pháp luật và chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp, đáp ứng tốt nhu cầu của xã hội.”*

Vì vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo rà soát dự thảo hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp bảo đảm nội dung sửa đổi phù hợp với chỉ đạo của Ban Chấp hành Trung ương Đảng tại Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 09/11/2022.

4.5. Tại Điều 29 dự thảo Luật thay thế quy định về trung cầu giám định tư pháp:

- Về việc bổ sung khoản mới quy định mang tính nguyên tắc trung cầu, đề nghị bổ sung, quy định rõ nội dung *“... Tổ chức giám định, tổ chức chuyên môn, người giám định tư pháp thuộc bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ có trách nhiệm tiếp nhận và phân công thực hiện giám định ...”*

- Về việc bổ sung 01 khoản về phân cấp trung cầu giám định:

Hiện Dự thảo đang xây dựng theo hướng các cơ quan, đơn vị, tổ chức được trung cầu có trách nhiệm tiếp nhận và thực hiện giám định của cơ quan trung cầu giám định. Đề nghị quy định theo hướng về trách nhiệm của cơ quan trung cầu giám định theo đúng phân cấp.

4.6. Đối với nội dung dự kiến tại Điều 41 về Chi phí giám định tư pháp đề xuất sửa đổi, bổ sung quy định cụ thể về việc ngân sách nhà nước bảo đảm kinh phí thực hiện giám định của các cơ quan, đơn vị nhà nước theo nguồn kinh phí không thường xuyên cho các cơ quan, đơn vị này. Bộ Tài chính quy định cụ thể việc dự toán, cấp phát kinh phí bảo đảm thực hiện nhiệm vụ giám định của các cơ quan, đơn vị nhà nước do ngân sách bảo đảm kinh phí hoạt động.

Như đã nêu tại gạch đầu dòng thứ 2 điểm 2.2 mục 2 nêu trên, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo nghiên cứu đề quy định về cơ chế tài chính, cấp phát kinh phí cho hoạt động giám định theo hướng cấp kinh phí giám định cho cơ quan, đơn vị nhà nước đảm bảo phù hợp với quy định tại Luật Ngân sách nhà nước và Bộ luật Tố tụng hình sự hiện hành.

- Bộ Tài chính quy định cụ thể chế độ quản lý, sử dụng chi phí giám định của tổ chức giám định tư pháp công lập hoặc cơ quan, đơn vị nhà nước khác (mà do ngân sách nhà nước bảo đảm kinh phí hoạt động).

Như đã báo cáo tại điểm 2.2 mục 2 nêu trên, hiện nay, chi phí giám định đã được quy định tại Pháp lệnh chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng và Nghị định số 81/2014/NĐ-CP ngày

14/8/2014 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Pháp lệnh chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng; trong đó việc quản lý, sử dụng chi phí giám định được quy định tại Điều 7 (thủ tục tạm ứng chi phí giám định) và Điều 8 (thủ tục thanh toán chi phí giám định).

Đồng thời, hiện nay, Tòa án nhân dân tối cao đã chủ trì nghiên cứu xây dựng dự thảo Pháp lệnh chi phí tố tụng (thay thế Pháp lệnh chi phí giám định, định giá; chi phí cho người làm chứng, người phiên dịch trong tố tụng) trong đó đã dự kiến quy định giao các Bộ, cơ quan ngang Bộ có thẩm quyền quản lý tổ chức giám định tư pháp công lập phải quy định cách tính, nguyên tắc tính chi phí giám định theo tính chất đặc thù của chủ thể thực hiện giám định; xây dựng định mức kinh tế - kỹ thuật làm cơ sở cho tổ chức giám định tư pháp công lập xác định chi phí giám định tư pháp". Quy định này sẽ góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giám định tư pháp cũng như sẽ tháo gỡ vướng mắc trong thực tiễn thực hiện.

Vì vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo không đặt ra vấn đề giao Bộ Tài chính quy định chế độ quản lý, sử dụng chi phí giám định của tổ chức giám định tư pháp công lập hoặc cơ quan, đơn vị nhà nước khác tại dự thảo Luật.

4.7. Đối với nội dung dự kiến tại Điều 42 về chế độ đối với người giám định tư pháp và người tham gia giám định tư pháp, theo đó đề xuất bổ sung quy định về đối tượng được hưởng chế độ phụ cấp trách nhiệm đối với người làm giám định tư pháp hưởng lương từ ngân sách nhà nước, bao gồm giám định viên pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự (luật hoá quy định hiện hành của Thông tư số 02/2009/TT-BTP ngày 17/9/2009 của Bộ Tư pháp) và mở rộng thêm đối tượng là giám định tư pháp làm việc theo chế độ kiêm nhiệm:

Hiện nay, chế độ đối với người làm giám định tư pháp đã được quy định tại Điều 37 Luật Giám định tư pháp; trong đó Luật Giám định tư pháp không quy định đối tượng giám định tư pháp kiêm nhiệm. Tuy nhiên, Bộ Tư pháp chưa báo cáo rõ cơ sở đề xuất bổ sung đối tượng giám định tư pháp kiêm nhiệm trong đề nghị xây dựng Luật.

Đồng thời, như đã nêu tại gạch đầu dòng thứ 2 điểm 2.1 mục 2 nêu trên, đề nghị Bộ Tư pháp rà soát đề xuất chế độ, chính sách cho người làm công tác giám định tại hồ sơ dự thảo đề nghị xây dựng Luật bảo đảm phù hợp với Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 21/5/2018 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về cải cách chính sách tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang và người lao động trong doanh nghiệp và Nghị quyết số 142/2024/QH15 của Quốc hội.

4.8. Đối với nội dung dự kiến tại Điều 43 về chính sách đối với hoạt động giám định tư pháp:

Dự thảo Luật đang sửa đổi theo hướng tăng chính sách ưu đãi, thu hút các tổ chức, cá nhân tham gia làm giám định: (1) bổ sung quy định về nguyên tắc các tổ chức chuyên môn ngoài khu vực nhà nước ở mọi lĩnh vực, ngành nghề

giáo viên

tham gia hoạt động giám định tư pháp có thể được hưởng chính sách ưu đãi về thuế (miễn, giảm thuế thu nhập doanh nghiệp), ưu đãi khi thuê, mua đất phục vụ cho hoạt động chuyên môn, giám định, ưu tiên khi vay vốn... hoặc được tính điểm ưu tiên khi tham gia đấu thầu cung cấp dịch vụ cho nhà nước.

Đối với nội dung này, như đã nêu tại gạch đầu dòng thứ 3 điểm 2.1 mục 2 nêu trên, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo không đưa nội dung chính sách thuế vào quy định tại Luật Giám định tư pháp (thay thế). Về chính sách thuế đối với hoạt động giám định tư pháp đề nghị thực hiện theo quy định của pháp luật thuế hiện hành.

Đối với các chính sách ưu đãi khi thuê, mua đất phục vụ cho hoạt động chuyên môn, giám định, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo quy định rõ “ưu đãi thuê, mua đất...” là ưu đãi gì; trên cơ sở đó quy định đảm bảo phù hợp với Luật Đất đai năm 2024, các văn bản hướng dẫn thi hành Luật, trong đó có Nghị định số 103/2024/NĐ-CP ngày 30/7/2024 của Chính phủ quy định về tiền sử dụng đất, tiền thuê đất.

Đề nghị Bộ Tư pháp nghiên cứu, tổng hợp./x

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng BTC (để b/c);
- CST, HCSN, TCCB;
- Lưu: VT, PC (3b)

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Bùi Văn Kháng

BỘ NỘI VỤ

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 5215 /BNV-PC
V/v tham gia ý kiến Hồ sơ đề nghị
xây dựng Luật Giám định tư pháp
(thay thế)

Hà Nội, ngày 28 tháng 08 năm 2024

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Trả lời Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về việc tham gia ý kiến hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế), Bộ Nội vụ có ý kiến như sau:

1. Về tổ chức giám định tư pháp và việc phân cấp thực hiện giám định tư pháp

Tại dự thảo Báo cáo đánh giá tác động có đưa một số nhận định, đánh giá, giải pháp, cụ thể:

a) Đối với Chính sách 01:

- Tại điểm 1.1 khoản 1 Mục II Báo cáo đánh giá tác động có xác định một số bất cập:

+ “Tình trạng tập trung trung cầu về các cơ quan nhà nước mà không trung cầu các nhà chuyên môn giỏi, các cơ sở thuộc phạm vi ngoài khu vực nhà nước tham gia hoạt động giám định tư pháp gây quá tải cho các cơ quan đó và làm kéo dài thời gian làm giám định, ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết vụ án”.

+ “Việc thành lập Văn phòng giám định tư pháp còn chậm so với tiềm năng và mục tiêu, định hướng của Luật Giám định tư pháp”.

- Về giải pháp 1 của Chính sách 1, dự thảo Báo cáo đề nghị: “Mở rộng phạm vi thành lập Văn phòng ở các lĩnh vực mà hoạt động tố tụng và tổ chức, cá nhân trong xã hội có nhu cầu giám định (ADN, tài liệu, số khung, số máy...)”.

b) Đối với Chính sách 02

- Về bất cập, tại điểm 2.1. khoản 2 Mục II xác định: “Cơ quan điều tra tập trung trung cầu về Bộ, cơ quan chuyên môn cấp Trung ương gây quá tải cho các cơ quan đó và làm kéo dài thời gian làm giám định, ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết vụ án”.

- Về giải pháp, tại tiết 2.4.2 khoản 2.4, dự thảo Báo cáo đề xuất giải pháp bổ sung quy định về phân cấp theo hướng đẩy mạnh hoạt động giám định cho cấp tỉnh (giải pháp 1).

Từ những nội dung nêu trên cho thấy, chưa có sự thống nhất giữa giải pháp với giải quyết vấn đề bất cập và vấn đề phân cấp chưa được đánh giá đầy đủ, thiếu sự thống nhất giữa các chính sách, cụ thể:

Thứ nhất, dự thảo Báo cáo đánh giá tác động chưa giải quyết được vấn đề các cơ quan trung cầu giám định chỉ tập trung trung cầu các cơ quan giám định của nhà nước, nhưng vẫn đề xuất mở rộng hoạt động của Văn phòng giám định tư pháp (là tổ chức ngoài công lập). Nguyên nhân của việc chỉ tập trung trung cầu các tổ chức giám định của nhà nước cũng chưa được làm rõ.

Thứ hai, việc phân cấp thẩm quyền thực hiện giám định tư pháp đối với các tổ chức giám định của nhà nước là cần thiết, phù hợp chủ trương tăng cường phân cấp của Chính phủ hiện nay. Tuy nhiên, dự thảo Báo cáo đánh giá tác động chưa làm rõ số liệu vụ việc (ước tính trên cơ sở số lượng vụ, việc thực tế thời gian qua nêu phân cấp) mà tổ chức giám định tư pháp của nhà nước ở cấp tỉnh phải thực hiện (nêu phân cấp) để có cơ sở đánh giá tác động về nguồn lực, đặc biệt là nguồn nhân lực để bảo đảm tính khả thi.

Thứ ba, dự thảo Báo cáo đánh giá tác động chưa làm rõ được mối liên hệ giữa bất cập, giải pháp đồng bộ tại Chính sách 01 và Chính sách 02 của việc vừa tăng cường phân cấp, vừa mở rộng hoạt động của Văn phòng Giám định tư pháp.

Vì vậy, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo tiếp tục đánh giá, làm rõ hơn thực trạng, nguyên nhân và nghiên cứu, đề xuất giải pháp đồng bộ theo hướng: tăng cường phân cấp đồng thời với việc đẩy mạnh xã hội hóa hoạt động giám định tư pháp. Bên cạnh đó, đề nghị nghiên cứu và có đề xuất đối với tổ chức giám định tư pháp ở cấp tỉnh bảo đảm thực hiện tốt nhiệm vụ được phân công và đáp ứng yêu cầu của Nghị quyết số 19-NQ/TW ngày 25/10/2017 Hội nghị lần thứ sáu Ban chấp hành Trung ương khóa XII về tiếp tục đổi mới hệ thống tổ chức và quản lý, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công lập.

2. Về việc xử lý kỷ luật công vụ trong hoạt động giám định.

Đề nghị không quy định cụ thể các hình thức xử lý kỷ luật công vụ trong hoạt động giám định (Điều 50 dự thảo Đề cương). Luật Giám định tư pháp quy định về các hoạt động liên quan giám định tư pháp; trách nhiệm, những việc được làm hoặc không được làm của cán bộ, công chức, viên chức. Tuy nhiên, cán bộ, công chức, viên chức còn chịu sự điều chỉnh của Luật cán bộ, công chức; Luật Viên chức và các quy định về xử lý kỷ luật công vụ (Nghị định số 112/2020/NĐ-CP ngày 18/9/2020 của Chính phủ về xử lý kỷ luật cán bộ, công chức, viên chức).

Để bảo đảm sự thống nhất của hệ thống pháp luật, tránh chồng chéo, không phù hợp về phạm vi điều chỉnh, đề nghị dự án Luật Giám định tư pháp chỉ quy định về nguyên tắc xử lý vi phạm hành chính, các quy định về hành vi vi phạm Luật Giám định tư pháp để làm cơ sở xác định hành vi, tình tiết tăng

năng, giảm nhẹ để làm căn cứ xử lý kỷ luật hoặc xử lý vi phạm hành chính theo quy định của pháp luật có liên quan.

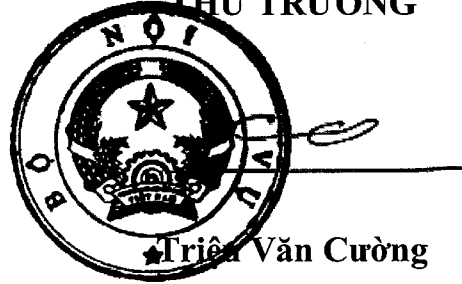
Vì vậy, đề nghị tiếp tục nghiên cứu giải pháp 1 Chính sách 3 dự thảo Báo cáo đánh giá tác động để có đề xuất phù hợp.

Trên đây là ý kiến tham gia của Bộ Nội vụ, đề nghị Bộ Tư pháp tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- TT Triệu Văn Cường;
- Lưu: VT, PC.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Số: 9743 /BGTVT-PC

V/v tham gia ý kiến đối với hồ sơ
đề nghị xây dựng Luật Giám định
tư pháp (thay thế)

Hà Nội, ngày 10 tháng 09 năm 2024

CÔNG
VĂN
ĐẾN
CỤC

16-09-2024

Kính gửi: Bộ Tư pháp

HỎA-TỐC →

Phúc đáp văn bản số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến đóng góp đối với đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế), Bộ Giao thông vận tải có ý kiến như sau:

1. Điều 8 dự thảo Đề cương chi tiết: đề nghị xem lại cụm từ “... hoặc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh ...”. (Đồng thời, đề nghị làm rõ sự cần thiết bổ sung thêm Giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định tư pháp để tránh phát sinh thêm các thủ tục, giấy chứng nhận, gây khó khăn cho những người làm công tác giám định tư pháp.

2. Điều 9 dự thảo Đề cương chi tiết: đề nghị xem lại cụm từ “*cơ quan chuyên môn của Trung ương đóng trên địa bàn địa phương*” là những cơ quan nào để đảm bảo thuận lợi trong quá trình áp dụng.

3. Tại Điều 12, Điều 13 dự thảo Đề cương chi tiết: đề nghị xem lại, thuyết minh cơ sở việc bổ sung tiêu chuẩn của người giám định tư pháp theo vụ việc đã qua bồi dưỡng kiến thức pháp lý cần thiết theo quy định của Bộ trưởng Bộ Tư pháp để tránh phát sinh thêm các thủ tục, giấy chứng nhận, gây khó khăn cho những người làm công tác giám định tư pháp tương tự như góp ý tại Điều 8 nói trên. Hiện nay, giám định viên theo vụ việc được các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh công nhận trên cơ sở rà soát điều kiện kinh nghiệm chuyên môn là phù hợp với thực tiễn và yêu cầu cấp bách của hoạt động tố tụng.

4. Điều 14 dự thảo Đề cương chi tiết: đề nghị xem lại thẩm quyền công nhận người giám định tư pháp theo vụ việc để đảm bảo thống nhất với quy định tại Điều 15 dự thảo về thẩm quyền, trình tự, thủ tục hủy bỏ công nhận người giám định tư pháp theo vụ việc.

5. Điều 18 dự thảo Đề cương chi tiết: đề nghị làm rõ nội dung tại đoạn 2: “*Bổ sung cơ quan Trung ương đóng trên địa bàn địa phương với tư cách vào khoản 3*”.

6. Điều 46 dự thảo Đề cương chi tiết: đề nghị xem xét sửa đổi quy định về việc giao cho các bộ, cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn về lĩnh vực giám định tư pháp quy định điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện giám định của Văn phòng giám định tư pháp, tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc ở lĩnh vực thuộc thẩm quyền quản lý do các tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc

V.A. Lili,
T. L. L. L.

tại Bộ Giao thông vận tải hoạt động kiêm nhiệm, được lựa chọn trong các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ. Nên việc quy định điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện giám định cho các cơ quan này gặp khó khăn, vướng mắc.

7. Điều 48 dự thảo Đề cương chi tiết: đề nghị xem lại thẩm quyền quyết định cho phép thành lập Văn phòng giám định tư pháp và bổ nhiệm, miễn nhiệm, cấp thẻ, thu hồi thẻ giám định viên tư pháp là Ủy ban nhân dân cấp tỉnh hay Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp tỉnh để đảm bảo tính thống nhất với Điều 9, Điều 16 của Luật Giám định tư pháp.

8. Ngoài ra, về mặt kỹ thuật soạn thảo, đề nghị chỉnh lý “CHƯƠNG I” thành “Chương I” (trùng tự với các Chương II, III, IV, V) cho phù hợp với quy định tại Nghị định 30/2020/NĐ-CP ngày 05/3/2020 của Chính phủ quy định về công tác văn thư.

Trên đây là ý kiến góp ý của Bộ Giao thông vận tải gửi Quý Bộ tổng hợp./. *Uuu*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Cục Bộ trợ tư pháp;
- Lưu: VT, PC.

Nguyễn Xuân Sang

BỘ KẾ HOẠCH VÀ ĐẦU TƯ CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 7953 /BKHD-T-PC
V/v góp ý Hồ sơ đề nghị xây dựng
Luật Giám định tư pháp

Hà Nội, ngày 30 tháng 9 năm 2024

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Phúc đáp công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế), Bộ Kế hoạch và Đầu tư có ý kiến như sau:

1. Thống nhất về sự cần thiết lập đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012 nhằm tiếp tục thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước về giám định tư pháp, nâng cao chất lượng đội ngũ người giám định tư pháp, hoàn thiện tổ chức giám định tư pháp, đẩy mạnh xã hội hoá hoạt động giám định tư pháp, phân cấp tiếp nhận và thực hiện giám định giữa các ngành, các cấp; nâng cao chất lượng, hiệu quả trung cầu, thực hiện giám định, đánh giá, sử dụng kết luận giám định; tăng cường hơn nữa hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước và trách nhiệm của các cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng đối với công tác giám định tư pháp, đồng thời, tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong hoạt động giám định tư pháp.

2. Về dự thảo Báo cáo tổng kết thi hành Luật Giám định tư pháp

- Mục I.3 có nêu "*Bộ Kế hoạch và Đầu tư chưa ban hành quy trình giám định*".

Đề nghị rà soát lược bỏ nội dung này vì nội dung về quy trình giám định tư pháp lĩnh vực kế hoạch và đầu tư đã được quy định tại Thông tư số 12/2015/TT-BKHĐT ngày 27/10/2015 hướng dẫn về quy chuẩn chuyên môn trong hoạt động giám định tư pháp. Hiện nay, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã tổ chức rà soát, xây dựng dự thảo Thông tư quy định một số nội dung về hoạt động giám định tư pháp trong lĩnh vực kế hoạch và đầu tư để thay thế Thông tư số 12/2015/TT-BKHĐT.

- Tại Mục I.7.2 có nêu "*Lĩnh vực kế hoạch đầu tư, các đơn vị thuộc Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã thực hiện 03 vụ giám định*", đề nghị sửa lại thành như sau "*Lĩnh vực kế hoạch đầu tư, các đơn vị thuộc Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã thực hiện 65 vụ giám định*".

3. Về dự thảo Tờ trình lập đề nghị xây dựng Luật

3.1. Đối với Chính sách 2: Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp

Đề nghị bổ sung vào chính sách 2 tại Mục 2.2 nội dung “*Phân định rõ việc trung cầu giám định hay lấy ý kiến về quy định pháp lý*”, để có cơ sở thống nhất trong việc áp dụng pháp luật.

3.2. Đối với Chính sách 3: Nâng cao trách nhiệm của các cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng, bộ, ngành quản lý chuyên môn và địa phương nhằm tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về giám định tư pháp

Mục 3.2. Mục tiêu chính sách: Đề nghị bổ sung “*phân định rõ thẩm quyền, trách nhiệm trung cầu cơ quan trung ương hay cơ quan tại địa phương*”. Trên cơ sở đó bổ sung các giải pháp thực hiện tại Mục 3.3. Vì hiện nay, các Cơ quan điều tra, đặc biệt ở địa phương thường có văn bản đề nghị Bộ, ngành cử giám định viên mà không sử dụng giám định viên, tổ chức thực hiện giám định theo vụ việc ở địa phương để giám định, dẫn đến tăng áp lực cho cơ quan trung ương và không bảo đảm tinh thần cải cách hành chính đối với các nhiệm vụ đã được phân cấp, phân quyền quản lý tại địa phương.

Trên đây là ý kiến của Bộ Kế hoạch và Đầu tư gửi quý Bộ để nghiên cứu, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (đề b/c);
- Lưu: VT, PC (Th)₂

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Trần Quốc Phương

BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI   **CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: **4236**/BLĐTBXH-VPC

Hà Nội, ngày **11** tháng **9** năm **2024**

V/v góp ý Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật
Giám định tư pháp thay thế Luật Giám
định tư pháp 2012

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Trả lời Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của quý Bộ về việc góp ý Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp 2012, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội tham gia ý kiến như sau:

1. Về dự thảo Tờ trình

Đề nghị nêu cụ thể những tồn tại, hạn chế, vướng mắc trong hoạt động giám định tư pháp có nguyên nhân từ thể chế trong đó có một số quy định của Luật Giám định tư pháp đã trở nên bất cập, cần được hoàn thiện.

2. Về dự kiến đề cương chi tiết Luật Giám định tư pháp (thay thế)

- Về giải thích từ ngữ (Điều 2)

Đề nghị làm rõ nội hàm khái niệm “giám định tư pháp” để rõ phạm vi và nội dung của cơ quan trả lời trung cầu giám định phải thực hiện và tránh việc lạm dụng trung cầu giám định tư pháp làm ảnh hưởng đến quá trình tố tụng.

- Về tiêu chuẩn bổ nhiệm giám định viên tư pháp, tiêu chuẩn của người giám định viên tư pháp theo vụ việc (Điều 7, Điều 12)

Đề nghị nâng cao tiêu chuẩn để bổ nhiệm giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc nhằm đảm bảo chất lượng của đội ngũ này. Nên chăng, cần nghiên cứu để có đào tạo và kinh nghiệm thực hành trước khi hành nghề.

- Về tiêu chuẩn công nhận tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc (Điều 18)

Đề nghị quy định đủ rõ về cơ quan Nhà nước được công nhận tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc để tránh việc cơ quan hành chính nhà nước phải làm thay việc của cơ quan tư pháp: (1) là đơn vị thuộc cơ quan Bộ hay là cơ quan ngoài Bộ; (2) chức năng, nhiệm vụ gắn với nội dung giám định thế nào để làm căn cứ công nhận.

- Về trung cầu giám định tư pháp (Điều 29)

Đề nghị phân định rõ việc phân cấp trung cầu giám định tư pháp ở địa phương và ở trung ương để giảm việc các cơ quan tổ tụng chỉ trung cầu các bộ, ngành ở trung ương.

Trên đây là ý kiến của Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội gửi quý Bộ nghiên cứu, tổng hợp. *TS*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, VPC.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Lê Văn Thanh

16-9
mmp

Ký bởi: Bộ Công Thương
Cơ quan: Bộ Công Thương
Thời gian ký: 05.09.2024 09:3

BỘ CÔNG THƯƠNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI C

IA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 6682/BCT-PC

Hà Nội, ngày 04 tháng 9 năm 2024

V/v góp ý đề nghị xây dựng Luật
Giám định tư pháp (thay thế)

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Trả lời Trả lời Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02 tháng 8 năm 2024 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến đóng góp đối với đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế), Bộ Công Thương có ý kiến như sau:

Căn cứ vào dự thảo Tờ trình và dự thảo Báo cáo tổng kết, trong đó cơ quan chủ trì đã nhận diện một số khó khăn, vướng mắc trong thực tiễn thực thi Luật Giám định tư pháp. Do đó, Bộ Công Thương cho rằng việc sửa đổi, bổ sung và thay thế Luật Giám định tư pháp là cần thiết. Tuy nhiên, về quan điểm xây dựng Luật cần nghiên cứu, hoàn thiện một số nội dung để giải quyết các vướng mắc, bất cập, hạn chế và tăng hiệu quả của công tác giám định tư pháp. Cụ thể:

1. Báo cáo tổng kết chưa đánh giá hiệu quả của các văn bản quy phạm pháp luật giao cho các bộ, ngành ban hành (Thông tư về hoạt động giám định tư pháp). Theo nghiên cứu sơ bộ Phụ lục Danh mục các VBQPPL đã ban hành, hầu hết các văn bản do các bộ ban hành tương tự nhau về nội dung. Do đó, đề nghị nghiên cứu xây dựng Luật theo hướng các nội dung đã triển khai và có hiệu quả, ổn định thì đưa vào nội dung của Luật; không giao lại cho các bộ, ngành xây dựng, ban hành Thông tư riêng nữa.

2. Đề nghị cơ quan chủ trì bổ sung một số nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế, nước ngoài tại dự thảo Tờ trình để làm rõ quan điểm xây dựng Luật (mục 2.5) và cũng nêu rõ bài học kinh nghiệm được tiếp thu cho việc sửa đổi, bổ sung, thay thế Luật Giám định tư pháp.

3. Đề nghị xác định rõ nguyên tắc phân cấp trong tiếp nhận và thực hiện giám định giữa cấp Trung ương và địa phương. Do trên thực tế, một số vụ án, vụ việc, người trưng cầu giám định trưng cầu chưa đúng chức năng, chuyên môn, lĩnh vực quản lý của cơ quan được trưng cầu hoặc chưa chú trọng đến việc lựa chọn, trưng cầu tổ chức, cá nhân trong trưng cầu giám định, chỉ tập trung trưng cầu trực tiếp các bộ, cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và hầu như chưa hướng đến các tổ chức chuyên môn có năng lực ngoài khu vực nhà nước để thực hiện giám định. Theo đó, việc tập

Tiếp thu

Tiếp thu
với lời nói
chỉ đi GA

Tiếp thu
lời nói
hỏi (hỏi từ đó) từ đó
chọn TC qđ

trung trung cầu về bộ, cơ quan chuyên môn cấp Trung ương gây quá tải, làm kéo dài thời hạn giám định, ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết vụ án, vụ việc.

Nguyên tắc

4. Nghiên cứu, xây dựng cơ chế, chính sách phát triển và sử dụng kết quả giám định của bên thứ 3 ngoài công lập (xã hội hóa) đối với các vụ việc điều tra liên quan đến sản phẩm, hàng hóa đáp ứng theo các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, tương tự hoạt động giám định thương mại, giám định chất lượng.

*Tăng cường
đều, tạo cơ*

5. Xem xét trường hợp cần thiết mới thực hiện trung cầu giám định, cụ thể khi chứng cứ, tài liệu đã thu thập chưa đủ để chứng minh, cần có kết luận chuyên môn để củng cố chứng cứ; trong trường hợp tài liệu đã thu thập đủ để làm rõ nhưng cần thêm thông tin để xem xét, đánh giá thì cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tố tụng có thể trao đổi bằng văn bản để lấy ý kiến chuyên môn mà không phải trung cầu giám định.

Tiếp thu

6. Bên cạnh đó, đề nghị xem xét luật hóa các nội dung đang được dự thảo tại Thông tư liên tịch quy định quan hệ phối hợp và trách nhiệm trong hoạt động giám định tư pháp trong tố tụng hình sự do Bộ Công an chủ trì.

Bộ Công Thương gửi Bộ Tư pháp tổng hợp./. *sb*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, PC (AnhNN).

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Sinh Nhật Tân

ỦY BAN TRUNG ƯƠNG
MẶT TRẬN TỔ QUỐC VIỆT NAM
BAN THƯỜNG TRỰC

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 8930 /MTTW-BTT

V/v góp ý Hồ sơ đề nghị xây dựng dự án
Luật Giám định tư pháp (thay thế).

BỘ TƯ PHÁP	
CỤC BỘ TƯ PHÁP	
Hà Nội, ngày 13 tháng 9 năm 2024	
CÔNG VĂN ĐẾN CỤC	13-09-2024

Kính gửi: Bộ Tư pháp.....

BỘ TƯ PHÁP
Đến ngày 11/9
Số 11989

Phúc đáp Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02 tháng 8 năm 2024 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến đóng góp đối với đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế). Sau khi nghiên cứu hồ sơ đề nghị xây dựng luật, Ban Thường trực Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam (Ban Thường trực) có một số ý kiến góp ý như sau:

1. Về sự cần thiết:

Ban Thường trực cơ bản thống nhất với sự cần thiết xây dựng dự án Luật Giám định tư pháp (thay thế) để giải quyết các tồn tại vướng mắc, khó khăn, tạo hệ thống pháp lý để điều chỉnh phù hợp với mục tiêu thể chế hóa Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 09/11/2022 Hội nghị lần thứ 6 Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong giai đoạn mới.

Cơ bản nhất trí với nội dung của các dự thảo trong hồ sơ đề nghị xây dựng luật của Bộ Tư pháp. Các dự thảo văn bản đã cơ bản nêu được yêu cầu cần thiết xây dựng luật (thay thế) với ba chính sách cơ bản về nhân lực, vật lực, chất lượng, nghiệp vụ và trách nhiệm thực hiện hoạt động giám định tư pháp để giải quyết những tồn tại, vướng mắc hiện nay.

2. Các vấn đề cụ thể:

- Về giảm bớt thủ tục hành chính, việc bỏ quy định “Phiếu lý lịch tư pháp” tại khoản 3 Điều 8 dự thảo Đề cương chi tiết Luật. Đề nghị làm rõ lý do bỏ, bắt cập tồn tại thực tế đối với việc bỏ quy định này. Bởi quy định này mới được sửa đổi, bổ sung theo quy định tại điểm b khoản 4 Điều 1 của Luật số 56/2020/QH14 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giám định tư pháp, có hiệu lực kể từ ngày 01 tháng 01 năm 2021.

Ban Thường trực thấy rằng thủ tục hành chính này đang được số hóa, được tạo điều kiện thuận lợi khi thực hiện. Mặt khác đây sẽ là kênh để rà soát điều kiện phù hợp theo khoản 2 Điều 7 của Luật Giám định (tiền kiểm) khi xem xét về tiêu chuẩn bổ nhiệm giám định viên tư pháp những người có vai trò quan trọng trong hoạt động hỗ trợ tư pháp. Do đó, đề nghị xem xét không bỏ quy định về “Phiếu lý lịch tư pháp” tại khoản 3 Điều 8 của dự thảo.

- Về yêu cầu giám định tư pháp lại: Ngoài việc có “văn bản và nêu lý do” tại Điều 29 của Luật (Điều 34 của dự thảo Đề cương chi tiết của Luật thay thế), đề nghị cân nhắc bổ sung việc “lập biên bản đối với yêu cầu giám định lại” theo đề nghị của người yêu cầu giám định khi có yêu cầu trực tiếp tới cơ quan có thẩm quyền tạo điều kiện về mặt thời hạn tiếp nhận yêu cầu của cá nhân thực hiện quyền yêu cầu của mình.

- Về các hành vi bị nghiêm cấm tại Điều 6: Một trong những chính sách cơ bản của Dự thảo Luật (thay thế) là nâng cao về chế độ, chính sách của cán bộ, tổ chức trong việc thực hiện hoạt động giám định tư pháp. Vì vậy, đề nghị nghiên cứu bổ sung nội dung cấm nhận “Các khoản bồi dưỡng, lợi ích khác ngoài ngân sách từ việc thực hiện hoạt động giám định tư pháp” để bảo đảm trách nhiệm thực hiện được đầy đủ và nghiêm túc hơn nữa của cán bộ, công chức thực hiện hoạt động giám định tư pháp.

Trên đây là ý kiến góp ý của Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, trân trọng gửi tới Bộ Tư pháp tổng hợp và nghiên cứu. /s/

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Chủ tịch UBTWMTTQ VN (để báo cáo);
- Ban Thường trực UBTWMTTQ VN;
- Các đ/c Trợ lý, Thư ký và Giúp việc Chủ tịch;
- Lưu: VT, DCGSPBXH.

T.M BAN THƯỜNG TRỰC
PHÓ CHỦ TỊCH

Trương Thị Ngọc Ánh

15-9
Kly. Đc Văn Đc
11/9/24
B

BỘ QUỐC PHÒNG
PHÒNG GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 266 /GDKTHS-P11

V/v tham gia ý kiến đối với đề nghị
xây dựng Luật Giám định tư pháp
thay thế Luật Giám định tư pháp
năm 2012

Hà Nội, ngày 06 tháng 9 năm 2024

BỘ TƯ PHÁP CỤC BỔ TRỢ TƯ PHÁP	
CÔNG VĂN ĐẾN CỤC	05-09-2024 Số:..... <i>266</i> .....

Kính gửi: Bộ Tư pháp.

Phúc đáp Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến đóng góp đối với hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012, Phòng Giám định kỹ thuật hình sự Bộ Quốc phòng có ý kiến như sau:

1. Đối với dự thảo Tờ trình và Báo cáo tác động chính sách trong đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế):

Nhất trí chọn Giải pháp 1 để thực hiện đối với cả ba nội dung chính sách 1, 2 và 3 tại mục IV của Tờ trình. Vì các nội dung chi tiết trong các giải pháp này đáp ứng được việc khắc phục được những bất cập, khó khăn tồn tại trong hoạt động giám định tư pháp và trong quản lý hoạt động giám định tư pháp.

2. Đối với dự kiến Đề cương chi tiết Luật Giám định tư pháp (thay thế):

- Tại Điều 21. Văn phòng giám định tư pháp đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu, đánh giá tác động của chính sách khi mở rộng phạm vi được thành lập trong các chuyên ngành thuộc kỹ thuật hình sự như giám định tài liệu, sinh học; nghiên cứu bổ sung quy định cơ chế quản lý chất lượng nghiệp vụ, cơ sở vật chất, trang thiết bị chuyên môn và những ràng buộc pháp lý để đảm bảo đủ điều kiện hoạt động như các tổ chức giám định công lập, hạn chế tình trạng đưa ra kết luận giám định một cách tùy tiện.

- Tại Điều 23. Cấp phép thành lập Văn phòng giám định tư pháp khi kế thừa Điều 16 của Luật Giám định tư pháp hiện hành thì đề nghị sửa lại các cụm từ mang tính xin cho như “xin phép”, “cho phép” thay thế bằng các cụm từ “đăng ký thành lập”, “đề nghị cấp phép”, “cấp phép” để thể hiện đúng với quan điểm của Đảng và Nhà nước về sự công bằng, bình đẳng của các hoạt động tư nhân, pháp nhân thương mại khi tham gia vào các lĩnh vực được xã hội hóa trong hoạt động giám định tư pháp.

- Tại Điều 33. Giám định bổ sung, giám định lại sửa điều kiện giám định lại theo hướng “có nghi ngờ” thay vì “có căn cứ” kết luận giám định lần đầu không

chính xác để thống nhất với pháp luật tố tụng là phù hợp. Tuy nhiên, đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu thêm phương án để làm rõ những trường hợp được coi là “có nghi ngờ” để đảm bảo áp dụng thống nhất trong hoạt động tố tụng.

- Tại Điều 35. Hội đồng giám định đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu bổ sung thêm phương án thành lập hội đồng giám định với các giám định viên của nhiều bộ, ngành để cùng thực hiện giám định liên quan đến một lĩnh vực trong một số trường hợp đặc biệt khi xét thấy cần thiết phải thực hiện giám định lại của hội đồng giám định theo quy định của Luật Giám định hiện hành.

Phòng Giám định kỹ thuật hình sự Bộ Quốc phòng tham gia ý kiến đề Bộ Tư pháp tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, P11; H03.

TRƯỞNG PHÒNG

Thượng tá Đỗ Văn Hoàn

BỘ CÔNG AN
VIỆN KHOA HỌC HÌNH SỰ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 2624/C09 - P1

V/v tham gia ý kiến dự thảo Hồ sơ
đề nghị xây dựng Luật Giám định
tư pháp (thay thế)

BỘ TƯ PHÁP CỤC QUẢN LÝ TƯ PHÁP	
Hà Nội, ngày 11 tháng 9 năm 2024	
CÔNG VĂN ĐẾN CỤC	16-09-2024
Kính gửi: Bộ Tư pháp 9463	

BỘ TƯ PHÁP	
Đến ngày	16/9
Số	1124

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Phúc đáp Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về việc đề nghị tham gia ý kiến vào dự thảo Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012; căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao, Viện Khoa học hình sự - Bộ Công an (C09) đã nghiên cứu các dự thảo trong Hồ sơ trên, có một số ý kiến tham gia như sau:

1. Đối với dự thảo Tờ trình

* Về cơ sở thực tiễn (tại Tiêu mục 2 Mục I)

Đề nghị đơn vị soạn thảo nghiên cứu bổ sung, làm rõ một số nội dung hạn chế, bất cập là cơ sở thực tiễn để đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế), cụ thể như sau:

- Hạn chế, bất cập *thứ nhất*:

+ Đề nghị đánh giá cụ thể chất lượng đội ngũ người giám định tư pháp thuộc lĩnh vực nào chưa được bảo đảm, thiếu kiến thức pháp lý, là giám định viên thuộc các tổ chức giám định tư pháp công lập, người giám định tư pháp theo vụ việc hay giám định viên thuộc Văn phòng giám định tư pháp. Trên cơ sở đó để có cơ sở đề xuất các giải pháp kiện toàn tổ chức, nâng cao năng lực cho đội ngũ giám định tư pháp đảm bảo có trọng tâm, trọng điểm, đáp ứng yêu cầu thực tiễn.

+ Đề nghị bổ sung hạn chế, bất cập trong việc phát huy năng lực thực hiện giám định của các tổ chức giám định tư pháp công lập. Đặc biệt là theo quy định của Luật Giám định tư pháp năm 2012, Phòng Kỹ thuật hình sự Công an cấp tỉnh chỉ được thực hiện giám định pháp y tử thi dẫn đến lãng phí nguồn nhân lực, cơ sở vật chất, phương tiện được trang bị trong khi đã thực hiện rất hiệu quả giám định pháp y tử thi và nhiều hoạt động giám định khác khi thực hiện Pháp lệnh giám định tư pháp năm 2004.

- Hạn chế, bất cập *thứ hai*: Đề nghị nêu cụ thể xã hội hóa giám định tư pháp ở lĩnh vực nào còn hạn chế, bất cập (tài chính, ngân hàng, xây dựng, cổ vật, di vật, bản quyền tác giả).

- Hạn chế, bất cập *thứ ba*: Đề nghị làm rõ tồn tại, hạn chế của bên tiếp nhận, thực hiện giám định thuộc khu vực cụ thể nào (giám định tư pháp công lập, giám định tư pháp theo vụ việc, văn phòng giám định tư pháp).

✓ Anh, em,
tư lý
16.9
✓

* Về chính sách 1: Củng cố, phát triển, nâng cao chất lượng đội ngũ người giám định tư pháp và tổ chức giám định tư pháp (tại Tiêu mục 1 Mục IV)

Đề nghị cân nhắc các lĩnh vực được hướng tới khi mở rộng phạm vi thành lập Văn phòng giám định tư pháp, cần làm rõ nguyên nhân chưa thu hút các tổ chức, cá nhân có chuyên môn tham gia vào hoạt động giám định tư pháp trên các lĩnh vực đã được ưu tiên xã hội hóa và giải pháp khắc phục trước khi mở rộng phạm vi trên các lĩnh vực khác. Ngoài ra, Luật Giám định tư pháp hiện hành quy định người giám định tư pháp có quyền sử dụng kết quả thực nghiệm, xét nghiệm bổ sung hoặc kết luận chuyên môn do cá nhân, tổ chức khác thực hiện nhằm phục vụ cho việc giám định cũng góp phần sử dụng hiệu quả nguồn lực xã hội.

2. Đối với báo cáo đánh giá tác động của chính sách trong đề nghị xây dựng Luật giám định tư pháp (thay thế)

Về chính sách 1 (Tại Tiêu mục 1 Mục II), đề nghị:

- Cân nhắc các ví dụ minh họa cho vấn đề bất cập về tổ chức giám định tư pháp mà có nhu cầu giám định trên thực tế thì không thuộc phạm vi được phép thành lập Văn phòng giám định theo Luật Giám định tư pháp (tài liệu, ADN, số khung, số máy). Đây là các chuyên ngành, hoạt động giám định cụ thể thuộc lĩnh vực Kỹ thuật hình sự, có tính chất đặc thù, phục vụ chủ yếu trong tố tụng hình sự để chứng minh hành vi phạm tội, công cụ, phương tiện gây án cũng như tính chất, mức độ thiệt hại do hành vi phạm tội gây ra. Đặc biệt, chuyên ngành giám định tài liệu có nhiều vụ việc liên quan đến an ninh quốc gia hoặc mức độ tác động dư luận xã hội lớn. Hoạt động giám định ADN nếu không được siết chặt quản lý có thể dẫn đến là một trong những yếu tố trong nguy cơ chung về việc thu thập dữ liệu ADN người Việt Nam vượt khỏi tầm kiểm soát của nhà nước, nguy cơ thu thập và thao túng thông tin cá nhân. Dữ liệu gen là dữ liệu nhạy cảm và quan trọng nhất của con người. Có được dữ liệu về gen của một cộng đồng, một đất nước có thể hiểu rất rõ và không chế, gây ảnh hưởng đến cộng đồng, đất nước đó nên là mục tiêu thu thập của các cơ quan đặc biệt nước ngoài.

- Cân nhắc nội dung "...để thể chế hóa các chủ trương, đường lối của Đảng, các lĩnh vực xã hội hóa theo quy định của Luật Giám định tư pháp năm 2012 chỉ là những lĩnh vực có nhu cầu không lớn, không thường xuyên nên khó tạo nguồn thu tài chính không khuyến khích cá nhân, tổ chức thành lập Văn phòng giám định tư pháp" trong các nguyên nhân bất cập từ quy định của pháp luật. Trước hết, việc thực hiện xã hội hóa đối với các lĩnh vực có nhu cầu giám định không lớn, không thường xuyên là chủ trương của Đảng. Ngoài ra, việc thực hiện xã hội hóa nhằm phát huy nguồn lực xã hội, nhưng hoạt động giám định tư pháp công lập vẫn phải giữ vai trò chủ đạo và đồng thời phải bảo đảm sử dụng hiệu quả ngân sách nhà nước đã đầu tư.

- Sửa đổi nội dung mở rộng phạm vi thành lập Văn phòng giám định tư pháp theo hướng không bao gồm các hoạt động thuộc tổ chức giám định tư pháp công lập trong lĩnh vực kỹ thuật hình sự.

3. Đối với dự thảo Báo cáo tổng kết thi hành Luật Giám định tư pháp

Thực hiện Nghị quyết số 755/NQ-UBTVQH15 ngày 27/3/2023 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Bộ Công an đã có Báo cáo tổng kết triển khai, thực hiện Luật Giám định tư pháp và Đề án tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp trong Công an nhân dân (Báo cáo số 1600/BC-BCA-C09 ngày 05/10/2023) nêu cụ thể, chi tiết kết quả triển khai, thực hiện Luật Giám định tư pháp cũng như những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân. Tuy nhiên, một số nội dung chưa được tiếp thu, đề nghị đơn vị chủ trì soạn thảo cập nhật. Trong đó đề nghị:

- Bổ sung nội dung lực lượng pháp y Công an địa phương chỉ được thực hiện giám định pháp y tử thi dẫn đến chưa phát huy đầy đủ nguồn lực hiện có của các tổ chức giám định tư pháp công lập, trong khi thực hiện chủ trương xã hội hóa giám định tư pháp.

- Làm rõ nội dung “Việc trung cầu giám định pháp y tử thi ở một số địa phương chưa có sự phối hợp, điều tiết cân bằng, phù hợp dẫn đến số vụ việc giám định pháp y tử thi của các Trung tâm pháp y đều sụt giảm...”. Cần có dẫn chứng cụ thể và nguyên nhân tồn tại hạn chế này. Ngoài ra, việc “điều tiết” không phù hợp với nguyên tắc khách quan trong hoạt động tố tụng

- Làm rõ nội dung “tiếp nhận, thực hiện giám định có biểu hiện đùn đẩy, từ chối giám định không có lý do chính đáng; chậm cử người hoặc cử người không có năng lực giám định; kéo dài việc tiếp nhận, thực hiện việc giám định; kết luận giám định trong một số trường hợp còn chung chung; thiếu sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan, đơn vị cùng tham gia thực hiện vụ việc giám định; thiếu chủ động thông tin, kịp thời phối hợp với cơ quan trung cầu trong việc tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong quá trình tiếp nhận, thực hiện giám định...” thuộc lĩnh vực giám định nào.

- Bổ sung nguyên nhân “Chưa phát huy hết nguồn lực hiện có của các tổ chức giám định tư pháp công lập (Điều 12)” vào những quy định của Luật Giám định tư pháp bất cập với thực tế.

- Cần nhắc nguyên nhân “Bộ Y tế và Bộ Công an chưa ban hành được văn bản quy định cơ chế phối hợp giữa hai lực lượng pháp y ở địa phương nên việc trung cầu giám định pháp y tử thi ở địa phương giữa Trung tâm pháp y thuộc Sở Y tế và Phòng Kỹ thuật hình sự thuộc Công an tỉnh còn chưa phát huy tối đa sự đầu tư nhân lực, cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác giám định của Nhà nước”.

- Làm rõ nguyên nhân “phần lớn đội ngũ người có thẩm quyền tiến hành tố tụng thiếu kiến thức và kỹ năng pháp lý trong trung cầu, đánh giá, sử dụng kết luận giám định...” thuộc lĩnh vực nào.

4. Đối với dự kiến Đề cương chi tiết Luật Giám định tư pháp (thay thế)

Viện Khoa học hình sự cơ bản nhất trí nội dung, bố cục dự kiến Đề cương. Ngoài ra, để phù hợp với các quy định hiện hành cũng như thực tiễn hoạt động giám định tư pháp, đề nghị bổ sung những nội dung sau đây:

Điều 7. Tiêu chuẩn bổ nhiệm giám định viên tư pháp và Điều 8. Hồ sơ đề nghị bổ nhiệm giám định viên tư pháp

- Việc bổ sung tiêu chuẩn bổ nhiệm giám định viên tư pháp đã qua bồi dưỡng kiến thức pháp lý và có giấy chứng nhận bồi dưỡng kiến thức pháp lý phù hợp với người giám định theo vụ việc hoặc giám định viên Văn phòng giám định tư pháp. Đối với lĩnh vực giám định pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự hồ sơ bổ nhiệm giám định viên đã quy định có chứng chỉ đào tạo hoặc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định (khoản 5 Điều 8). Việc bổ sung thêm Giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý là gây chông chéo đối với 03 lĩnh vực giám định này, phát sinh thủ tục hành chính, thực tế trong quá trình đào tạo cấp chứng chỉ đã lồng ghép nội dung liên quan đến kiến thức pháp lý. Do đó, đối với 03 lĩnh vực giám định pháp y, pháp y tâm thần, KTHS đề nghị quy định rõ trách nhiệm của các bộ, cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn giám định theo hướng các bộ, cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp trong xây dựng chương trình, tổ chức bồi dưỡng, tập huấn về nghiệp vụ và kiến thức pháp lý; đồng thời cấp Giấy chứng nhận bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý.

- Đề nghị diễn đạt lại Điều 8 cho đủ ý, trong đó bổ sung cụm từ “ của Bộ, cơ quan ngang Bộ được giao quản lý hoạt động giám định tư pháp”.

Điều 9. Thẩm quyền, trình tự, thủ tục bổ nhiệm giám định viên tư pháp và cấp thẻ giám định viên tư pháp

- Việc quy định bổ nhiệm giám định viên tư pháp phải căn cứ vào nhu cầu thực tế hoạt động tố tụng trên cơ sở số liệu thống kê, thông tin dự báo nhu cầu giám định của các cơ quan tiến hành tố tụng có thẩm quyền tại khoản 1 là không hợp lý vì nếu thống kê không có nhu cầu thì không tuyển dụng trong khi cần ít nhất 3 năm kể từ khi tuyển dụng có thể bổ nhiệm giám định viên.

- Đề nghị sửa đổi, bổ sung quy định tại khoản 1 Điều 9 (Luật hiện hành) để thống nhất chỉ đạo về chuyên môn, nghiệp vụ trong công tác Công an như sau: Bộ trưởng Bộ Công an bổ nhiệm giám định viên kỹ thuật hình sự hoạt động tại các cơ quan ở trung ương và địa phương.

- Việc đề xuất thay cụm từ “cơ quan chuyên môn của UBND cấp tỉnh” bằng cụm từ “cơ quan chuyên môn của UBND cấp tỉnh hoặc cơ quan tương đương, cơ quan chuyên môn của Trung ương đóng trên địa bàn địa phương” tại đoạn 4 khoản 2 dẫn đến được hiểu là tất cả cơ quan chuyên môn (theo Luật Tổ chức chính quyền địa phương) hoặc các cơ quan khác (Công an, Quân đội, Ngân hàng,...) trên địa bàn cấp tỉnh (kể cả cơ quan chuyên môn của Trung ương) đều do Chủ tịch UBND cấp tỉnh bổ nhiệm. Điều này là mâu thuẫn với trách nhiệm quản lý nhà nước về lĩnh vực giám định được giao của các Bộ (như Bộ Y tế, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng). Đặc biệt đối với lực lượng CAND thực hiện theo nguyên tắc “Bộ trưởng Bộ Công an chỉ huy, quản lý trực tiếp tổ chức, hoạt động của CAND” (khoản 1

Điều 4 Luật CAND) thì việc giao Chủ tịch UBND cấp tỉnh bổ nhiệm giám định viên đối với lực lượng CAND là không hợp lý. Hiện nay, C09 có 02 phân viện ở TP Hồ Chí Minh và TP Đà Nẵng, theo quy định như vậy thì sẽ bổ nhiệm giám định viên tại địa phương. Đề nghị giữ nguyên như quy định hiện hành; nếu sửa đổi thì trừ lực lượng CAND. Theo đó đề nghị sửa các nội dung liên quan ở các điều khác, nhất là thẩm quyền, trách nhiệm của các Bộ, UBND cấp tỉnh.

Điều 10. Thẩm quyền, trình tự, thủ tục miễn nhiệm giám định viên tư pháp và thu hồi thẻ giám định viên tư pháp

Việc sửa đổi quy định tại điểm đ khoản 1 theo hướng không miễn nhiệm đối với trường hợp nghỉ hưu hoặc thôi việc mà có nguyện vọng thành lập văn phòng giám định tư pháp hoặc tiếp tục tham gia hoạt động giám định tư pháp với tư cách cá nhân là không phù hợp với tổ chức giám định tư pháp công lập. Giám định viên thuộc một tổ chức giám định tư pháp công lập khi có quyết định nghỉ hưu hoặc thôi việc thì không còn hoạt động trong tổ chức đó nên theo chức năng quản lý nhà nước phải miễn nhiệm chức danh giám định viên tư pháp. Nếu người đó vẫn có nguyện vọng thành lập Văn phòng giám định tư pháp hoặc tiếp tục tham gia hoạt động giám định tư pháp với tư cách cá nhân thì phải bổ nhiệm lại chức danh giám định viên tư pháp. Thực tế thực hiện Luật không vướng mắc nên đề nghị giữ nguyên như quy định hiện hành. Trường hợp cần thiết phải sửa đổi, đề nghị làm rõ cơ quan nào quản lý khi nghỉ hưu, chuyển công tác nhưng không miễn nhiệm. Ngoài ra, đề nghị bổ sung quy định tại điểm e, Khoản 1 Luật hiện hành nội dung: Trừ trường hợp luân chuyển có thời hạn.

Điều 11. Quyền và nghĩa vụ của giám định viên tư pháp

Đề nghị sửa như sau: Tách riêng quyền và nghĩa vụ thành 02 khoản riêng, trên cơ sở kế thừa Điều 11 theo hướng giám định viên tư pháp công lập được tập huấn kiến thức pháp lý trước khi bổ nhiệm và có nghĩa vụ tham gia bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ chuyên môn, kỹ năng giám định và cập nhật kiến thức pháp lý mới về giám định tư pháp. Lý do nhà nước không có nghĩa vụ chi trả chi phí đào tạo với giám định viên ngoài công lập.

Điều 13. Hồ sơ công nhận người giám định tư pháp (mới)

Đề nghị bổ sung cụm từ “theo vụ việc” vào tên Điều 13 thành “Hồ sơ công nhận người giám định tư pháp theo vụ việc”.

Điều 14. Thẩm quyền, trình tự, thủ tục công nhận người giám định tư pháp theo vụ việc (mới)

Đề nghị kế thừa quy định các cơ quan có thẩm quyền công nhận người giám định tư pháp theo vụ việc, tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc tại Điều 20 Luật hiện hành.

Điều 16. Tổ chức giám định tư pháp công lập

Đề nghị sửa khoản 5 Điều 12 Luật hiện hành theo hướng: “Phòng kỹ thuật hình sự thuộc Công an cấp tỉnh có giám định viên pháp y thực hiện giám định pháp y” để đảm bảo tính chiến đấu, kịp thời và yêu cầu nghiệp vụ trong hoạt động điều tra, phù hợp với yêu cầu thực tiễn và tránh lãng phí nguồn nhân lực giám định viên pháp y hiện nay ở Phòng kỹ thuật hình sự Công an các địa phương.

Điều 21. Văn phòng giám định tư pháp

Đề nghị không mở rộng phạm vi hoạt động của Văn phòng giám định tư pháp ở những lĩnh vực mà Luật hiện hành đang giao các tổ chức giám định tư pháp công lập (KTHS, pháp y và pháp y tâm thần) thực hiện.

Lĩnh vực giám định kỹ thuật hình sự có tính đặc thù, là hoạt động hỗ trợ tư pháp giúp cơ quan tiến hành tố tụng thu thập, củng cố chứng cứ chứng minh tội phạm và người phạm tội. Hoạt động này phải chịu sự quản lý tập trung, thống nhất của nhà nước và phải do nhà nước đảm bảo các điều kiện cho tổ chức và hoạt động giám định KTHS để đảm bảo tính khách quan, chính xác của nguồn chứng cứ trong quá trình chứng minh vụ án. Hoạt động này là phi lợi nhuận nên không thể xã hội hóa để vận hành theo cơ chế thị trường. Từ đó có thể dẫn đến nhiều hệ lụy trong quá trình tiến hành các hoạt động chứng minh vụ án (quan điểm dân sự hóa, hành chính hóa các vụ án hình sự và ngược lại; quan điểm khác nhau về tính khách quan, chính xác của kết luận giám định vì năng lực giám định của các chủ thể không đồng đều...).

Điều 22. Điều kiện thành lập Văn phòng giám định tư pháp

Cần bổ sung thêm điều khoản quy định điều kiện trang thiết bị, cơ sở vật chất tối thiểu của lĩnh vực đăng ký hoạt động tương tự như các tổ chức giám định tư pháp công lập (lĩnh vực KTHS, pháp y và pháp y tâm thần).

Điều 23. Cấp phép thành lập Văn phòng giám định tư pháp

Đối với Văn phòng giám định tư pháp, cần bổ sung thêm điều khoản thu hồi giấy phép hoạt động khi thanh tra, kiểm tra đơn vị không còn đủ điều kiện hoạt động hoặc có sai phạm đến mức phải thu hồi giấy phép hoạt động.

Việc đề xuất bổ sung cơ quan tương đương, cơ quan Trung ương đóng trên địa bàn địa phương phối hợp với Sở Tư pháp thẩm định hồ sơ xin phép thành lập Văn phòng giám định tư pháp (Ngân hàng, Thuế, Công an tỉnh,..) không phù hợp với các tổ chức giám định tư pháp công lập về KTHS vì chỉ Bộ Công an được giao quản lý nhà nước về lĩnh vực giám định KTHS.

Điều 29. Trung cầu giám định tư pháp

Đề nghị chỉnh sửa thành bổ sung 01 khoản về phân cấp tiếp nhận trung cầu giám định (không phải phân cấp trung cầu giám định – thuộc trách nhiệm của cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng). Nên quy định mang tính nguyên tắc và giao cho Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ hướng dẫn chi tiết. Không nên

quy định cụ thể như dự thảo vì trung cầu tổ chức nào do cơ quan có thẩm quyền tiến hành tổ tụng xem xét, lựa chọn và quyết định, đồng thời việc quy định cụ thể gây khó khăn cho cơ quan trung cầu, phát sinh thủ tục hành chính, kéo dài thời hạn giám định, tốn kém kinh phí (nếu trường hợp cấp tỉnh không thực hiện được lại phải trung cầu cấp trung ương). Ngoài ra, Bộ Công an đã có quy định và thực hiện phân cấp tiếp nhận trung cầu giám định trong thực tiễn hoạt động giám định của các tổ chức giám định tư pháp trong CAND.

Điều 39. Các trường hợp không được thực hiện giám định tư pháp

Đề nghị sửa đổi Điều 34 của Luật hiện hành, trong đó quy định cụ thể hơn và tránh dùng từ, cụm từ chung chung như “căn cứ rõ ràng khác”, “có thể”, “khách quan, vô tư”.

Điều 45. Nhiệm vụ, quyền hạn của Bộ Tư pháp

Đề nghị kế thừa Luật hiện hành và bổ sung quy định Bộ Tư pháp hướng dẫn về nội dung, chương trình, cơ sở giáo dục thực hiện bồi dưỡng kiến thức pháp lý đối với Văn phòng giám định tư pháp, người giám định theo vụ việc, tổ chức giám định theo vụ việc.

Điều 50. Xử lý vi phạm trong hoạt động giám định tư pháp (mới)

- Đề nghị kế thừa Luật hiện hành và bổ sung quy định cụ thể xử lý đối với người giám định tư pháp theo vụ việc, Văn phòng giám định tư pháp...

- Đề nghị bỏ nội dung “kết luận không bảo đảm chất lượng giám định” vì Luật hiện hành đã quy định cụ thể nghĩa vụ của người giám định tư pháp, đồng thời quy định trường hợp giám định bổ sung, giám định lại khi nội dung kết luận giám định chưa rõ hay có căn cứ cho rằng kết quả giám định lần đầu không chính xác... Ngoài ra, để đánh giá thì phải làm rõ tổ chức, cá nhân có thẩm quyền đánh giá cũng như tiêu chí đánh giá.

Ngoài ra, đề nghị cơ quan chủ trì soạn thảo rà soát kỹ thuật trình bày văn bản tại các dự thảo.

Viện Khoa học hình sự - Bộ Công an kính gửi Bộ Tư pháp nghiên cứu, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Viện trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, P1.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Đại tá Lê Xuân Cường

VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN
TỐI CAO
PHÒNG GIÁM ĐỊNH
KỸ THUẬT HÌNH SỰ

Số: 52/CV - GDKTHS
V/v góp ý Hồ sơ đề nghị xây dựng
Luật Giám định tư pháp (thay thế)

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

BỘ TƯ PHÁP	
Hà Nội, ngày 26 tháng 8 năm 2024	
CÔNG VĂN ĐẾN CỤC	28-08-2024
	Số: 8875

Kính gửi: Bộ Tư pháp

Phúc đáp Công văn số 4338/BTP- BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về góp ý Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012. Sau khi nghiên cứu, Phòng Giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao nhận thấy sự cần thiết phải xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế) để khắc phục những hạn chế, khó khăn, vướng mắc đáp ứng yêu cầu đấu tranh phòng, chống tội phạm trong tình hình mới và nội dung góp ý tác động trực tiếp đến hoạt động giám định của Ngành. Cụ thể, trong bộ Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật giám định tư pháp (thay thế), Phòng Giám định kỹ thuật hình sự góp ý số nội dung cần sửa đổi, bổ sung như sau:

1. Nội dung tổng quát

- Đề nghị Ban soạn thảo cần rà soát, trao đổi với các Cơ quan quản lý về công tác giám định tư pháp đã, đang và chuẩn bị ban hành các Thông tư hướng dẫn về công tác giám định tư pháp để thống nhất, hoàn thiện, tránh Luật mới ban hành lại phải sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ các Thông tư vừa mới ban hành.

2. Về các nội dung cụ thể

- Đề nghị sửa đổi **Điều 16. Tổ chức giám định tư pháp công lập** tại Đề cương chi tiết Luật Giám định tư pháp (thay thế), trong đó, sửa đổi khoản 5 Điều 12 Luật Giám định tư pháp (sửa đổi, bổ sung năm 2020) từ *Phòng Giám định kỹ thuật hình sự thuộc Viện kiểm sát nhân dân tối cao thực hiện giám định về âm thanh, hình ảnh từ các dữ liệu điện tử thành Phòng Giám định kỹ thuật hình sự thuộc Viện kiểm sát nhân dân tối cao thực hiện giám định kỹ thuật số & điện tử, âm thanh* vì những lý do sau:

Hiện nay, lĩnh vực giám định kỹ thuật hình sự theo quy định của pháp luật gồm có 10 chuyên ngành: 1. Giám định dấu vết đường vân; 2. Giám định dấu vết cơ học; 3. Giám định súng, đạn; 4. Giám định tài liệu; 5. Giám định cháy, nổ; 6. Giám định kỹ thuật; 7. Giám định âm thanh; 8. Giám định sinh học; 9. Giám định hóa học; 10. Giám định kỹ thuật số và điện tử, trong khi đó VKSND tối cao được giao thực hiện chức năng, nhiệm vụ giám định âm thanh, hình ảnh từ dữ liệu từ (giám định hình ảnh từ dữ liệu điện tử chỉ là một phần của chuyên ngành Giám định kỹ thuật số và điện tử). Qua thực tiễn, đối chiếu quy định pháp luật, Phòng Giám định kỹ thuật hình sự nhận thấy quy định như vậy dẫn đến những khó khăn, vướng mắc, không phù hợp thực tiễn, gây khó khăn, lãng phí phương tiện, trang thiết bị kỹ thuật được đầu tư từ ngân sách nhà nước, vì những nguyên nhân sau:

AT
30.8

Tiếp thu
D16

1. Công chức làm công tác giám định tư pháp của VKSND tối cao được đào tạo nghiệp vụ và sẽ được bổ nhiệm chức danh tư pháp *Giám định viên kỹ thuật số và điện tử*, trong khi chỉ được thực hiện giám định hình ảnh từ dữ liệu điện tử (một phần của chuyên ngành);

2. Khi đầu tư các cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện kỹ thuật để thực hiện giám định định hình ảnh từ dữ liệu điện tử có thể thực hiện được toàn bộ chức năng, nhiệm vụ của lĩnh vực Giám định kỹ thuật số và điện tử (không tận dụng tối đa hiệu quả của trang thiết bị, phương tiện được đầu tư);

3. Khi các cơ quan tố tụng trung cầu giám định gửi đến Phòng Giám định kỹ thuật hình sự thì chỉ thực hiện được giám định âm thanh, hình ảnh, trong khi cùng một mẫu giám định, cùng một vụ án và cần các nội dung trung cầu có liên quan trực tiếp với nhau lại phải tách thành các trung cầu khác nhau gửi đến cơ quan giám định khác, từ đó gây khó khăn, mất thời gian và làm ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết vụ án (trong khi Phòng Giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao hoàn toàn thực hiện được cả về chức danh tư pháp và phương tiện kỹ thuật), ví dụ: Cơ quan điều tra VKSND tối cao trung cầu liên quan đến điện thoại di động với yêu cầu như trích xuất tin nhắn, lịch sử cuộc gọi, âm thanh, hình ảnh, lịch sử truy cập, các file dữ liệu, tất cả những nội dung này đều phục vụ cho giải quyết vụ án và có liên quan đến nhau. Tuy nhiên, theo chức năng, nhiệm vụ thì Phòng Giám định kỹ thuật hình sự chỉ thực hiện việc khôi phục những thứ liên quan đến âm thanh, hình ảnh ngoài ra không thực hiện được. Mặt khác, khi trung cầu, mẫu vật thu giữ phải gửi đến cơ quan giám định và để thực hiện xong cần thời gian (từ 1- 4 tháng) mới trả lại mẫu vật, lúc đó cơ quan trung cầu mới gửi đến cơ quan giám định khác. Từ đó làm kéo dài thời gian giám định, ảnh hưởng đến tiến độ giải quyết vụ án, dẫn tới các cơ quan trung cầu sẽ không lựa chọn Phòng Giám định kỹ thuật hình sự thuộc VKSND tối cao để thực hiện giám định hoặc chỉ gửi những yêu cầu cụ thể về âm thanh, hình ảnh.

KT ← - Dự thảo Báo cáo đánh giá tác động của chính sách trong đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp, tại dòng thứ 5 đến dòng thứ 8 trang 1 từ trên xuống, có nêu: *“Việc sửa đổi, bổ sung Luật Giám định tư pháp đã góp phần khắc phục những hạn chế, bất cập trong hoạt động giám định tư pháp và đáp ứng tốt hơn yêu cầu của công tác phòng chống tham nhũng trong tình hình mới”* nhưng thực tế việc sửa đổi, bổ sung Luật Giám định tư pháp có ý nghĩa tốt hơn trong yêu cầu công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm nói chung, nên thay đổi cụm từ này thành cụm từ: *“Việc sửa đổi, bổ sung Luật Giám định tư pháp đã góp phần khắc phục những hạn chế, bất cập trong hoạt động giám định tư pháp và đáp ứng tốt hơn yêu cầu của công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm trong tình hình mới”*.

Tiếp đư - Tại Đề cương sửa đổi Luật, Chương II, Mục 1 Điều 7. Tiêu chuẩn bổ nhiệm Giám định viên tư pháp cần ghi rõ kiến thức pháp lý cần thiết là gì; đối tượng chuẩn bị được bổ nhiệm giám định viên có bằng đại học Luật trở lên có được miễn điều kiện có chứng chỉ này hay không; cần quy định rõ *“... đã bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý cần thiết”* là trong một chương trình (được chấp chứng chỉ) hay là hai chương trình bồi dưỡng khác nhau.

- Tại điều 21 Đề cương sửa đổi Luật quy định “Sửa đổi khoản 1 Điều 14 theo hướng Văn phòng giám định tư pháp được thành lập ở một số lĩnh vực giám định mà hoạt động tổ tụng và tổ chức, cá nhân trong xã hội có nhu cầu giám định”, cần quy định cụ thể những lĩnh vực giám định mà tổ chức giám định ngoài công lập được phép hoạt động, không thể quy định “một số”.

✓ Hợp thu
lu xã
học có
nhu cầu

(KT)

- Tại mục 7.2. Về tiếp nhận, thực hiện giám định trong Báo cáo tổng kết thi hành Luật Giám định tư pháp: Đề nghị sửa đổi nội dung “Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc Viện kiểm sát nhân dân tối cao chưa đi vào hoạt động nên chưa thực hiện giám định” **thành** “Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc Viện kiểm sát nhân dân tối cao đã tiếp nhận và thực hiện 22 vụ việc”, vì hiện nay Phòng đã đi vào hoạt động và thực hiện các trung cầu giám định của các cơ quan tố tụng.

Trên đây là góp ý của Phòng giám định kỹ thuật hình sự thuộc Viện kiểm sát nhân dân tối cao gửi Bộ Tư pháp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Hoàng Minh Thành, PCVP phụ trách (để b/c);
- Lưu: VT, GDKTHS.

**KT. TRƯỞNG PHÒNG
PHÓ TRƯỞNG PHÒNG**

Tông Ngọc Anh Linh

Số: 570/PY-KN

Hà Nội, ngày 20 tháng 9 năm 2024

V/v tham gia ý kiến đối với Đề nghị
xây dựng Luật Giám định tư pháp thay
thế Luật Giám định tư pháp năm 2012

Kính gửi: Cục Bổ trợ Tư pháp, Bộ Tư pháp.

Căn cứ Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02 tháng 08 năm 2024 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến đóng góp đối với đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012.

Viện Pháp y Quân đội đóng góp ý kiến như sau:

I. DỰ THẢO TỜ TRÌNH ĐỀ NGHỊ XÂY DỰNG LUẬT GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP THAY THẾ LUẬT GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP NĂM 2012

Nhất trí với Dự thảo Tờ trình Đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012.

II. BÁO CÁO ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG CỦA CHÍNH SÁCH TRONG ĐỀ NGHỊ XÂY DỰNG LUẬT GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP THAY THẾ LUẬT GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP NĂM 2012

Nhất trí với Báo cáo đánh giá tác động của chính sách trong đề nghị xây dựng luật giám định tư pháp thay thế Luật Giám định tư pháp năm 2012.

III. BÁO CÁO TỔNG KẾT THI HÀNH LUẬT GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP

- Cơ bản nhất trí với dự thảo báo cáo tổng kết thi hành luật giám định tư pháp.
- Đối với phụ lục: Bảng thống kê số lượng tổ chức giám định tư pháp và phụ lục 5 thống kê số lượng các vụ việc giám định tư pháp cần bổ sung thời gian thống kê.

IV. ĐỀ CƯƠNG LUẬT GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP (THAY THẾ)

Ý kiến 1:

Trích dẫn các nội dung trong Dự thảo:

1. Tại “Điều 7. Tiêu chuẩn bổ nhiệm giám định viên tư pháp

- Cần bổ sung quy định: người được bổ nhiệm giám định tư pháp đã bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý cần thiết.”

2. Tại Mục II. “Đánh giá tác động chính sách” của “Báo cáo đánh giá tác động của chính sách trong đề nghị xây dựng luật giám định tư pháp (thay thế)

Đề nghị xây dựng dự án Luật này có 02 chính sách cơ bản, cụ thể là:

Chính sách 01: Củng cố, phát triển, nâng cao chất lượng đội ngũ người giám định tư pháp và tổ chức giám định tư pháp

Chính sách 02: Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp”.

Nhằm đáp ứng Điều 7 và Chính sách đã nêu trên, Chúng tôi có ý kiến:

Để nâng cao chất lượng đội ngũ giám định viên pháp y trong giám định tư pháp về lĩnh vực pháp y thì giám định viên pháp y ngoài các tiêu chuẩn đã nêu thì cần có tiêu chuẩn trình độ chuyên môn đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ, cụ thể: phải có trình độ chuyên khoa 1 pháp y hoặc thạc sĩ pháp y.

Thực tế cho thấy đối với tiêu chuẩn hiện nay, giám định viên pháp y được bổ nhiệm chỉ với trình độ qua đào tạo đào tạo hoặc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định 3 tháng thì không đảm bảo chất lượng. Mặt khác, khi quy định trong luật như vậy, bác sĩ có bằng chuyên khoa 1 pháp y hoặc cao học pháp y vẫn chưa được bổ nhiệm, trong khi chỉ cần đào tạo 3 tháng bồi dưỡng nghiệp vụ lại được bổ nhiệm. Nghĩa là, xét về khía cạnh trình độ giám định, đào tạo 3 tháng bồi dưỡng nghiệp vụ có giá trị cao hơn việc đào tạo 2 - 3 năm ở trình độ Chuyên khoa hoặc Thạc sĩ chuyên ngành.

Trong giai đoạn quá độ (từ năm 2012 cho đến nay), do quá thiếu về nhân lực, việc bổ nhiệm giám định viên với Chứng chỉ đào tạo hoặc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định 3 tháng có thể chấp nhận được. Tuy nhiên, hiện nay và trong tương lai nếu 1 giám định viên không được đào tạo dài hạn, bài bản, chuyên sâu, đạt trình độ học thuật và thực hành nhất định thì không ứng được yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn từ nay đến 2030 và những năm tiếp theo.

Ý kiến 2:

Đề nghị sửa điểm c khoản, khoản 1, điều 7 thành “Đối với người được đề nghị bổ nhiệm giám định viên tư pháp trong lĩnh vực pháp y phải có trình độ chuyên khoa 1 pháp y hoặc cao học pháp y trở lên.

Đối với người được bổ nhiệm giám định viên tư pháp trong lĩnh vực pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự phải có chứng chỉ đã qua đào tạo hoặc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định.”

Ý kiến 3:

Đề nghị sửa Khoản 5, điều 8 luật Giám định tư pháp 2012 thành “Trình độ chuyên khoa 1 hoặc cao học trở lên chuyên ngành pháp y đối với người được bổ nhiệm giám định viên tư pháp trong lĩnh vực pháp y.

(Chỉ Chứng chỉ đã qua đào tạo hoặc bồi dưỡng nghiệp vụ giám định với người được bổ nhiệm giám định viên tư pháp trong lĩnh vực kỹ thuật hình sự và pháp y tâm thần).

Ý kiến 4:

Tại Điều 33. Giám định cá nhân, giám định tập thể

Trích dẫn dự thảo phần có ý kiến:

“Bổ sung trách nhiệm của Thủ trưởng cơ quan, đơn vị, tổ chức được trưng cầu, thực hiện giám định phải xem xét, có quan điểm chuyên môn trong trường hợp có ý kiến, kết luận giám định khác nhau giữa những người giám định do mình phân công tại khoản 3 Điều 28”.

Chúng tôi có ý kiến:

Điều này sẽ mâu thuẫn hoặc không đúng với điểm c, khoản 1, điều 23 (người giám định có quyền độc lập đưa ra kết luận giám định) và điểm g, khoản 2, điều 23 (chịu trách nhiệm cá nhân về kết luận giám định do mình đưa ra) của Luật giám định tư pháp số 13/2012/QH13. Theo quy định này, Thủ trưởng đơn vị sẽ can thiệp vào kết luận các trường hợp giám định cụ thể hoặc là “người phân xử” về chuyên môn. Trong một số trường hợp nhất định, đó có thể là kết luận phản bác kết luận của giám định viên trong dịp giám định. Ngoài ra, nếu thủ trưởng cũng là người trực tiếp thực hiện giám định (thủ trưởng là giám định viên trong giám định tập thể), thì sẽ xử lý như thế nào nếu xảy ra sự không thống nhất trong kết luận giám định. Theo chúng tôi, trong trường hợp có ý kiến, kết luận giám định khác nhau cần thành lập hội đồng khoa học, hội đồng chuyên môn để xem xét, kết luận và có biên bản kèm theo.

Ý kiến 5:

Tại Điều 41. Chi phí giám định tư pháp.

Chúng tôi đề nghị giữ nguyên như điều 36 của Luật giám định tư pháp số 13/2012/QH13 có sửa đổi bổ sung năm 2020 và làm rõ hơn về quy định mang tính nguyên tắc: Bộ, cơ quan ngang bộ quản lý chuyên môn lĩnh vực giám định ban hành định mức chỉ tiêu kinh tế - kỹ thuật, chi phí giám định, làm cơ sở cho việc tính, thu chi phí giám định theo quy định (giá dịch vụ do nhà nước quản lý).

Vì Cơ quan trưng cầu (cơ quan tố tụng) mới nắm rõ và làm dự toán sát với thực tiễn số lượng, tính chất các vụ việc có thể xảy ra, nắm chắc được nội dung trưng cầu, đơn vị giám định được trưng cầu. Trong khi cơ quan, đơn vị giám định mà làm dự toán và được cấp kinh phí giám định thì không thể nắm bắt hết được các yếu tố như số lượng vụ việc được trưng cầu, nội dung được trưng cầu... Nếu căn cứ vào số lượng hàng năm thì kinh phí sẽ năm thừa năm thiếu. Nếu vụ việc xảy ra không nhiều, lại không được cơ quan tố tụng trưng cầu (vì nhiều lý do) thì kinh phí dự toán lại thừa, trong khi đơn vị giám định khác được trưng cầu nhiều thì kinh phí lại thiếu và khó có thể thực hiện được nhiệm vụ.

Ý kiến 6:

Tại “Tổ chức giám định pháp y công lập” Mục c, Khoản 2, Điều 12, Chương 3 Luật Giám định Tư pháp số 13/2012 “ Viện pháp y quân đội thuộc Bộ Quốc phòng”

Vì Quân đội hoạt động và đóng quân trên cả nước nên Viện Pháp y Quân đội ở Hà Nội thì không đáp ứng được yêu cầu nhiệm vụ giám định pháp y trong quân đội trên địa bàn cả nước. Chúng tôi đề nghị bổ sung: “Viện Pháp y Quân đội thuộc Bộ Quốc phòng và các tổ chức giám định, giám định viên khu vực”. Các tổ chức giám định, giám định viên phụ trách khu vực Miền Trung sẽ ở tại Bệnh viện QY17 (Đà Nẵng) và phụ trách khu vực Miền Nam sẽ ở tại Bệnh viện QY175 (Thành phố Hồ Chí Minh).

Ý kiến 7:

Đề nghị bổ sung nội dung giám định tư pháp ngoài công lập có cả lĩnh vực pháp y.

Ý kiến 8:

Đề nghị thành lập lại Hội đồng giám định pháp y tâm thần trong quân đội. Vì trước đây đã có, hiện nay đã không còn. Tuyg hiện nay nhu cầu giám định pháp y tâm thần trong Quân đội là rất lớn. *Đạt*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, KN. Th03.

Đại tá Nguyễn Văn Lợi

BỘ Y TẾ
VIỆN PHÁP Y QUỐC GIA

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 604/PYQG-KHĐT-CĐT
V/v đóng góp ý kiến đối với đề nghị
xây dựng Luật Giám định tư pháp
(thay thế)

BỘ TƯ PHÁP CỤC BỘ TRỢ TƯ PHÁP	
Hà Nội, ngày 05 tháng 9 năm 2024	
CÔNG VĂN ĐẾN CỤC	17-09-2024
Số: 9179	

Kính gửi: Cục Bộ trợ tư pháp - Bộ Tư pháp

Thực hiện Công văn số 4338/BTP-BTTP ngày 02/8/2024 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến đóng góp đối với đề nghị xây dựng Luật Giám định tư pháp (thay thế), Viện Pháp y Quốc gia có ý kiến góp ý như sau:

1. Về Tờ trình

- Mục I.2. Cơ sở thực tiễn

Đề nghị bổ sung thêm nội dung: Hạn chế bất cập về hệ thống tổ chức giám định pháp y ở tuyến địa phương thực hiện công tác giám định pháp y tử thi dẫn đến đầu tư dàn trải, manh mún, lãng phí nhân lực.

- Mục III. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

Đề nghị bổ sung thêm nội dung: Kiện toàn lại hệ thống tổ chức giám định pháp y tuyến địa phương, tinh gọn, hiệu quả, đảm bảo thống nhất đầu mối đơn vị giám định pháp y.

- Mục IV. Mục tiêu, nội dung của chính sách

+ Đề nghị bổ sung thêm chính sách: Kiện toàn lại hệ thống tổ chức giám định pháp y tuyến địa phương.

+ Mục tiêu: Kiện toàn lại hệ thống tổ chức giám định pháp y tuyến địa phương để đảm bảo tính thống nhất về một đơn vị giám định pháp y.

+ Nội dung:

Thống nhất một đầu mối, một tổ chức giám định pháp y cấp tỉnh trực thuộc Sở Y tế.

Thống nhất tên gọi các Trung tâm pháp y (TTPY) cấp tỉnh.

Nâng cao năng lực của các tổ chức giám định pháp y cấp tỉnh.

* Mục 2, chính sách 2

- Tiểu mục 2.3.1. Giải pháp 1

Đề nghị sửa quy định về phân cấp tiếp nhận và thực hiện giám định: không nên phân cấp theo hướng cá nhân, tổ chức giám định ở trung ương chỉ tiếp nhận

và thực hiện giám định do cơ quan, người có thẩm quyền tiến hành tổ tụng ở cấp trung ương trung cầu và các vụ việc... do cấp huyện, tỉnh trung cầu mà nên sửa theo hướng các tổ chức giám định cấp tỉnh chỉ tiếp nhận giám định các vụ giám định lần đầu, các tổ chức giám định pháp y cấp trung ương thực hiện giám định lần đầu và các vụ giám định lại. Vì đối với lĩnh vực giám định pháp y tránh trường hợp tổ chức giám định pháp y cấp tỉnh lại đi giám định lại cho tổ chức giám định pháp y cấp trung ương và tránh trường hợp tổ chức giám định pháp y cấp tỉnh này giám định lại cho tổ chức giám định pháp y cấp tỉnh khác. Đồng thời không hạn chế các tổ chức giám định ở cấp trung ương tiếp nhận các vụ giám định lần đầu.

Còn nếu trong dự thảo sử dụng thuật ngữ “vụ việc phức tạp” thì khó cho việc nhận định thế nào là khó, phức tạp.

2. Về báo cáo đánh giá tác động của chính sách

- Mục II. Chính sách 01

Đề nghị bổ sung thêm nội dung đánh giá tác động chính sách và bất cập về hệ thống các tổ chức pháp y tuyến địa phương:

+ Sự tồn tại của TTPY cấp tỉnh và bộ phận pháp y phòng Kỹ thuật hình sự (KTHS) - Công an tỉnh làm công tác giám định pháp y tử thi.

+ Tình trạng tiếp nhận trung cầu không tương xứng với đội ngũ nhân lực chuyên môn và số vụ việc giám định của hai đơn vị này.

+ Tình trạng một số cơ quan điều tra cấp tỉnh không trung cầu giám định tồn tại sức khỏe tại TTPY cấp tỉnh mà trung cầu trực tiếp Viện Khoa học hình sự và các Phân viện Khoa học hình sự tại Đà Nẵng và TP Hồ Chí Minh, gây lãng phí kinh tế đi lại của cơ quan điều tra, lãng phí nhân lực, trang thiết bị đầu tư cho TTPY.

+ Tình trạng bất cập vì chưa có cơ chế phối hợp giữa TTPY và bộ phận pháp y của phòng KTHS.

+ Tình trạng sáp nhập TTPY vào các đơn vị khác, không thống nhất tên gọi theo quy định của luật hiện hành.

- Mục II. Chính sách 02

2.1. Vấn đề bất cập

- Về chi trả phí giám định: thực tế lĩnh vực giám định pháp y vẫn còn rất nhiều tỉnh cơ quan trung cầu chi trả chậm, nợ đọng chi phí giám định.

- Việc chi trả phí giám định: khi trung cầu giám định pháp y tử thi tại Phòng KTHS trong lực lượng Công an hiện tại không thực hiện thu chi phí mà

chỉ thu bồi dưỡng giám định. Trong khi trung cầu giám định tại các tổ chức pháp y của ngành y tế thì phải chi trả cả chi phí dẫn đến sự vênh nhau trong việc chi trả phí giám định giữa TTPY và Phòng KTHS.

2.2. Nguyên nhân bất cập

- Do việc phân bổ kinh phí giám định về đơn vị trung cầu, thường thanh toán theo tháng hoặc quý thậm chí nợ chi phí qua năm khi có sự phân bổ kinh phí mới thanh toán.

- Trong lực lượng Công an không thu phí giám định vì lý do kinh phí thu và nhận đều thuộc lực lượng Công an quản lý.

3. Về dự kiến đề cương chi tiết Luật Giám định tư pháp (thay thế)

- Điều 2. Giải thích từ ngữ

Bổ sung làm rõ Khoản 2: Người trung cầu giám định bao gồm cơ quan tiến hành tố tụng, người tiến hành tố tụng và cơ quan, tổ chức cá nhân trong các giải quyết vụ việc hành chính, dân sự.

Bổ sung làm rõ Khoản 3: “Người yêu cầu giám định” có phải mở rộng người yêu cầu giám định ngoài các cơ quan tiến hành tố tụng (các cơ quan có chức năng điều tra từ cấp huyện trở lên).

- Điều 10. Miễn nhiệm giám định viên tư pháp

1. Các trường hợp miễn nhiệm giám định viên tư pháp:

Bổ sung thêm quy định: trong 2 năm mà giám định viên tư pháp không thực hiện hoạt động giám định nào, không có chứng nhận bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ giám định tư pháp hàng năm.

- Điều 16. Tổ chức giám định tư pháp công lập.

+ Đề nghị xem xét sửa đổi Điều 12 Luật Giám định tư pháp năm 2012:

Tại Khoản 4. Tổ chức giám định tư pháp công lập về kỹ thuật hình sự bao gồm: Viện khoa học hình sự thuộc Bộ Công an. Như vậy, Viện khoa học hình sự giám định về kỹ thuật hình sự, không có nội dung về giám định pháp y. Việc quy định tổ chức giám định tư pháp công lập về pháp y gồm có Trung tâm giám định pháp y thuộc Viện khoa học hình sự, Bộ Công an là không thống nhất, không hợp lý.

+ Đề nghị xem xét sửa đổi Khoản 5, Điều 12 Luật Giám định tư pháp năm 2012: Tổ chức giám định pháp y cấp tỉnh trở nên để một đầu mỗi chứ không nên để tồn tại vừa TTPY cấp tỉnh và bộ phận pháp y của phòng KTHS công an tỉnh. để tập trung đầu tư cơ sở vật chất, con người,... Trong bối cảnh hiện nay, chỉ

cấp tỉnh cần có một đơn vị TTPY tỉnh, thành phố đã có thể đảm nhận được việc tiếp nhận và giám định các vụ việc trên địa bàn tỉnh, thành phố.

- Điều 29. Trung cầu giám định tư pháp

Bổ sung 01 khoản về phân cấp giám định, cần xem lại sửa theo hướng đề nghị tại * Mục 2, chính sách 2.

- Điều 31. Thời hạn giám định tư pháp trong trường hợp trung cầu giám định

Đề nghị bổ sung thêm nội dung: thời gian giám định tư pháp tính theo ngày làm việc. Vì thực tế có vụ việc trung cầu giám định hiện nay, tính thời hạn là 9 ngày, nhưng trong 9 ngày đó có thể trùng vào 4 ngày nghỉ Thứ bảy, Chủ Nhật, chưa kể những ngày Lễ, Tết nghỉ dài ngày, gây khó khăn cho việc thực hiện đúng thời hạn giám định.

- Điều 34. Giám định bổ sung, giám định lại

+ Bổ sung điều chỉnh lại và thêm phần giám định bổ sung cho rõ ràng hơn và tránh bị lạm dụng trung cầu bổ sung.

+ Giám định bổ sung khi phát sinh vấn đề mới trong kết luận giám định trước không đề cập tới, tình tiết mới liên quan đến lĩnh vực đã trung cầu chuyên môn giám định mà chưa được giám định. Không giám định bổ sung cùng một nội dung trung cầu đã được giám định mà phải giám định lại (Tránh nhiều trường hợp khi giám định Hội đồng rồi cơ quan trung cầu lại tiếp tục giám định bổ sung nhiều lần).

- Điều 35. Hội đồng giám định

Đề nghị bổ sung thêm quy định: Bản kết luận của Hội đồng giám định được xem là có giá trị pháp lý cao nhất trong các kết luận giám định lần đầu và giám định lại trong cùng một vụ việc giám định.

4. Về báo cáo tổng kết thi hành Luật Giám định tư pháp

- Mục 6 đề nghị sửa như sau:

+ Bộ Y tế đã xây dựng xong trụ sở mới Viện Pháp y Quốc gia từ năm 2023 với kinh phí 150 tỷ đồng, đang tiến hành bàn giao và chuẩn bị chuyển trụ sở Viện về cơ sở mới (dự kiến quý IV năm 2024).

+ Bổ sung một số tỉnh, thành phố được đầu tư xây dựng trụ sở mới TTPY như TP. Hồ chí Minh, Thái Nguyên, Hậu Giang, Điện Biên...

- Mục 7.2 ở trung ương thực hiện 18.826 vụ, đề nghị xem lại (thực tế là 44.344 vụ việc).

5. Phụ lục 01

A. Danh mục văn bản từ 2013 đến tháng 6/2020.

Thông tư do Bộ Y tế ban hành, đề nghị bổ sung thêm một số Thông tư: Thông tư số 42/2015/TT-BYT hướng dẫn chức năng nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Trung tâm pháp y cấp tỉnh; Thông tư số 53/2015/TT-BYT quy định điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện giám định cho tổ chức giám định tư pháp công lập trong lĩnh vực pháp y, pháp y tâm thần; Thông tư số 48/2016/TT-BYT ngày 30/12/2016 Quy định về chế độ làm việc của tổ chức giám định pháp y công lập thuộc ngành y tế; Thông tư số 06/2019/TT-BYT về “Quy định cơ quan, tổ chức thực hiện, nội dung, thời gian đào tạo để cấp chứng chỉ đào tạo nghiệp vụ giám định pháp y, pháp y tâm thần”.

6. Góp ý khác

Đề nghị bổ sung thêm nội dung giám định ngoài tổ tụng vào dự thảo Luật để có cơ sở ban hành các văn bản hướng dẫn thực hiện giám định dịch vụ ngoài tổ tụng.

Viện Pháp y Quốc gia trân trọng báo cáo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lãnh đạo Viện (để biết);
- Lưu VT, KH-ĐT-CĐT.

Nguyễn Đức Nhựt